

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za gospodarstvo

I N F O R M A C I J A

o stanju gospodarstva
Vukovarsko-srijemske županije

Vukovar, rujan 2011. godine

S A D R Ź A J

	Strana
1. U V O D	2
2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA	3
2.1. Opći podaci o Županiji	3
2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka	4
3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA	11
3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske	11
3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva	13
3.3. Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja	17
3.4. Bruto domaći proizvod	33
3.5. Evidentirane neizmirene obveze	35
3.6. Vanjskotrgovinska razmjena	37
3.7. Zaposlenost i nezaposlenost	42
4. OBRTNIŠTVO	50
5. Z A K L J U Č N O	54

1. UVOD

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave koja, u okviru svog samoupravnog djelokruga ima ulogu usklađivanja interesa gradova i općina u svom sastavu te poduzimanja aktivnosti uravnoteženog socioekonomskog razvoja Županije u cjelini.

Programom rada Županijske skupštine za 2011. godinu predviđena je izrada Informacije o stanju gospodarstva na području Vukovarsko-srijemske županije. U ovom dokumentu daje se pregled stanja u gospodarstvu općenito i po pojedinim segmentima, odnosno djelatnostima koje su značajne za gospodarski razvoj Županije.

Izradom ovog analitičnog dokumenta nastavlja se višegodišnje kontinuirano izvješćivanje nadležnih tijela Županije, kao i resornih ministarstava o stanju u gospodarstvu radi pravodobne informiranosti istih s činjenicama i relevantnim pokazateljima gospodarskih kretanja temeljem kojih se trebaju poduzimati određene mjere i akcije u pravcu bržeg gospodarskog razvoja Županije u narednom razdoblju.

Radi bolje ocjene postojećeg stanja i sagledavanja ostvarenih trendova po pojedinim sektorima gospodarstva prikazat će se postignuti rezultati u prošloj i prethodnoj godini, neki podaci i za prethodne godine, kao i najaktualniji podaci iz prvog polugodišta 2011. uspoređujući iste sa ostvarenim kretanjima u drugim županijama, kao i onih na razini RH.

Naravno, za naglasiti je kako Županija i njena tijela mogu predlagati određene mjere, samo iz svoje nadležnosti, koje su utvrđene zakonskom regulativom.

Za izradu ovog materijala korišteni su podaci Ureda državne uprave u VSŽ - Službe za gospodarstvo, Državnog zavoda za statistiku, Ureda za katastar i geodetske poslove, Financijske agencije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci, Hrvatske gospodarske komore te Trgovačkog suda u Osijeku.

Na kraju uvodnog dijela još jednom treba naglasiti da ova Informacija pruža detaljan prikaz trendova i stanja u gospodarstvu Županije i čini dobru osnovu za raspravu svih relevantnih čimbenika nakon koje bi se trebali donijeti konkretni, u praksi operativno provedivi zaključci, s obzirom na nadležnost Županije i jedinica lokalne samouprave u dijelu poticajnih mjera za razvoj gospodarstva.

Temeljem Strategije te Zakona o regionalnom razvoju RH, Županija je donijela usklađenu Strategiju razvoja Županije za razdoblje 2011.-2013. – temeljni strateški razvojni dokument.

2. OSNOVE GOSPODARSKOG RAZVOJA

2.1. Opći podaci o Županiji

Vukovarsko-srijemska županija nalazi se na samom istoku Republike Hrvatske. Istočna granica sa Srbijom i južna s Bosnom i Hercegovinom ujedno je i državna granica Republike Hrvatske ukupne dužine 266,2 km, 148,2 km riječne granice uz Dunav i Savu te 118 km kopnene granice prema Srbiji.

Prostire se na površini od 2.448 km², a prema prvim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine na području Županije živi 180.117 stanovnika.

Županija sa sjedištem u Vukovaru obuhvaća 5 gradova (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok i Otok) i 26 općina sa 84 pripadajuća naselja.

Županija je dio Panonske nizine iz koje se središnjim prostorom dižu uzvišenja diluvijalnog prapora. Prostor koji je melioriziran i pripravan za intenzivnu poljoprivrednu obradu, uglavnom je zastupljen plodnom crnicom. U razvijenoj hidrografskoj mreži na sjeverno istočnom dijelu dominiraju Dunav i Vuka, a na južnoj strani protječe rijeka Sava s pritokom Bosut u koji utječu riječice Biđ, Spačva i Studva.

Nadmorska visina zemljišta je u rasponu od 78 m (Spačva) do 204 m (Čukala), a visinska razlika iznosi 126 metara što Županiju čini izrazito nizinskim ravničarskim krajem.

Klima je umjereno kontinentalna sa hladnim zimama i toplim ljetima. Srednja godišnja temperatura je 11,2 °C. Srednji najtopliji maximum je 29,9 °C, a srednji minimum -12,2 °C. Prosječna godišnja količina oborina je 660 mm.

2.2. Gospodarski potencijali i mogućnosti razvitka

Gospodarske potencijale Županije predstavljaju prirodni resursi i to poljoprivredne obradive površine, šume, nalazišta nafte i plina, pijeska i šljunka, vodni tokovi i zemljopisni položaj, kao i instalirani proizvodni i uslužni kapaciteti, visokovrijedni ljudski potencijal, te etno i eko-vrijednosti.

Tlo, blaga kontinentalna klima i povoljan godišnji raspored oborina ovog podneblja omogućava kvalitetnu poljoprivrednu proizvodnju. Ratarske površine su meliorirane i komasirane i omogućuju strojnu obradu i visoke prinose. Glavni proizvodi su: pšenica, kukuruz, suncokret, soja šećerna repa, duhan i povrće. U stočarskoj proizvodnji najzastupljenije je svinjogojstvo i govedarstvo.

Poljoprivredne površine zauzimaju 146.397 ha ili 60,7% površine Županije od kojih se 93,3% odnosi na oranice, dok ostatak otpada na pašnjake, livade, vinograde i voćnjake.

Ukupne šumske površine s nadaleko poznatim Spačvanskim bazenom zauzimaju 69.385 ha što čini 28,7% površine Županije i uglavnom su zastupljene glasovitim slavonskim hrastom lužnjakom, poljskim jasenom i običnim grabom, dok na neplodno tlo i trstake otpada 25.535 ha što čini 10,6% površine Županije.

Bogatstvo raspoložive drvene mase od oko 19 mil. m³ u šumama Županije i godišnji sječivi etat, koji iznosi oko 344. 000 m³ bruto drvene mase, dobre su osnove za daljnji razvitak drvoprerađivačke industrije, poglavito proizvodnje finalnih proizvoda i namještaja.

Bogata nalazišta kvalitetne gline, šljunka i pijeska omogućila su razvitak industrije građevinskog materijala, posebno opekarstva.

Veliki prirodni resursi kojima obiluje Županija su nafta i zemni plin. Eksploatacijska polja nafte i plina nalaze se u istočnom dijelu Županije (Đeletovci, Privlaka i Ilača). Godišnja proizvodnja iznosi oko 50.000 t nafte te oko 3 mil. m³ plina.

Povoljan zemljopisni položaj Županije, koja predstavlja značajnu prometnu transversalu u smjeru istok-zapad i sjever-jug te znatno razvijen cestovni, željeznički i riječni promet, velika su prednost ovog kraja vezano uz otvaranje prema istočnoeuropskim tržištima. Potrebno je istaknuti autocestu Zagreb – Lipovac, rijeku Dunav te riječnu luku Vukovar.

Raspoložive poljoprivredne površine omogućavaju intenzivnu ratarsku i stočarsku proizvodnju. Na području Županije kvalitetno su strukturirani kapaciteti, koji zahtijevaju stalnu tehnološku modernizaciju te proširenje opsega i strukture proizvodnje, za proizvodnju šećera i špirita, mlijeka i mliječnih proizvoda, mlinsko-pekarskih proizvoda, mesa i suhomesnatih proizvoda, prerađevina od voća i povrća, stočne hrane te doradu i preradu sjemena kao i drugi spomenuti, odnosno nespomenuti kapaciteti privatnog poduzetništva koji sve više dobivaju na značaju.

Pored instaliranih kapaciteta oslonjenih na raspoloživu sirovinsku osnovu kao logičan razvojni slijed događanja, uvjetovan s jedne strane tradicijom, a s druge strane željom za kvalitetnijom izmjenom strukture gospodarstva, sagrađeni su još kapaciteti u metalo-prerađivačkoj industriji, kapaciteti za proizvodnju pokrivača i proizvoda tekstilne industrije te kapaciteti za proizvodnju predmeta od krzna i kože, odnosno kožne obuće i krznene konfekcije.

Značajniju ulogu za cjelokupni razvoj Županije svakako bi trebao imati i ljudski potencijal. Radni kontigent stanovništva (15-64 godina) u strukturi stanovništva učestvuje sa cca 66% odnosno 134.860, međutim obrazovana struktura je znatno nepovoljnija od one na razini RH.

Od ukupno 165.409 stanovnika starijih od 15 godina 6.242 ima fakultetsko obrazovanje što čini svega 3,78%, 160 magisterij te 37 doktorat, dok je istodobno 5. 676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije (prema Popisu stanovništva 2001.).

Prirodne ljepote kraja, uz bogatu slavonsku šumu koja skriva brojne vrste visoke i niske divljači, bogatstvo vodnih tokova raznovrsnom kvalitetnom ribom, pružaju odlične pretpostavke za razvoj kontinentalnog, lovnog, ribolovnog, izletničkog i avanturističkog turizma. Bogata kulinarska ponuda podneblja osnova je razvoja i kvalitetne ponude ugostiteljstva i hotelijerstva.

POPIS STANOVNIŠTVA 2011.
PO OPĆINAMA I GRADOVIMA (za 2011.godinu- prvi rezultati)

Tabela br. 1

Red broj	GRAD – OPĆINA	POPIS 1991.	POPIS 2001.	POPIS 2011.	INDEX 2011/2001
1.	Grad Vukovar	46.543	31.670	28.016	88,5
2.	Grad Vinkovci	38.580	35.912	35.375	98,5
3.	Grad Ilok	9.748	8.351	6.750	80,8
4.	Grad Županja	14.435	16.383	12.185	74,4
5.	Grad Otok	7.924	7.755	6.366	82,1
6.	Općina Andrijaševci	4.031	4.249	4.122	97,0
7.	Općina Babina Greda	4.205	4.262	3.585	84,1
8.	Općina Bogdanovci	3.167	2.366	1.957	82,7
9.	Općina Borovo	6.442	5.360	5.133	95,8
10.	Općina Bošnjaci	4.426	4.653	3.869	83,2
11.	Općina Cerna	4.742	4.990	4.616	92,5
12.	Općina Drenovci	7.202	7.424	5.109	68,8
13.	Općina Gradište	3.297	3.382	2.769	81,9
14.	Općina Gunja	5.176	5.033	3.707	73,6
15.	Općina Ivankovo	8.268	8.676	7.977	91,9
16.	Općina Jarmina	2.629	2.627	2.435	92,7
17.	Općina Lovas	2.231	1.579	1.217	77,1
18.	Općina Markušica	3.712	3.053	2.576	84,4
19.	Općina Negoslavci	1.682	1.466	1.472	100,4
20.	Općina Nijemci	6.965	5.998	4.715	78,6
21.	Općina Nuštar	6.612	5.862	5.772	98,5
22.	Općina Privlaka	3.501	3.776	2.962	78,4
23.	Općina Stari Jankovci	6.617	5.216	4.404	84,4
24.	Općina Štitar	-	-	2.108	-
25.	Općina Stari Mikanovci	3.400	3.387	2.945	86,9
26.	Općina Tompojevci	3.284	1.999	1.561	78,1
27.	Općina Tordinci	2.868	2.251	2.047	90,9
28.	Općina Tovarnik	4.240	3.335	2.792	83,7
29.	Općina Trpinja	7.672	6.466	5.680	87,8
30.	Općina Vođinci	2.099	2.113	1.957	92,6
31.	Općina Vrbanja	5.543	5.174	3.938	76,1
U K U P N O:		231.241	204.768	180.117	88,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Napomena: U odnosu na 2001. godinu sadašnji ustroj Županije: 5 gradova te 26 općina. Naime, Odlukom Hrvatskog Sabora općina Otok je postala Grad, dok je naselje Štitar novonastala Općina.

U skladu s člankom 37. Zakona o Popisu, Državni zavod za statistiku obavezan je objaviti prve rezultate Popisa do 30.lipnja 2011.godine. Prvi odnosno preliminarni rezultati Popisa izrađuju se neposredno nakon završetka Popisa kako bi se zadovoljio interes stručne i šire javnosti dok svakako treba napomenuti kako su prvi rezultati još podložni promjenama i da će se konačni podaci Popisa 2011. dobiti tek nakon završetka obrade i kontrole podataka do kraja 2011.godine.

Podaci iz Popisa 2011. nisu neposredno usporedivi s podacima iz Popisa 2001. budući je statistička definicija ukupnog stanovništva korištena u Popisu 2001., dijelom izmijenjena u skladu s međunarodnim standardima. Unatoč tome, u Informaciji je prikazan index usporedbe.

Iz prezentiranih podataka je razvidno znatno smanjenje ukupnog broja stanovnika od čak 12,0% u odnosu na stanje iz 2001. godine. Glede jedinica lokalne samouprave u Vukovarsko-srijemske županije samo je u Općini Negoslavci došlo do povećanja broja stanovnika i to za 0,4%, dok se u ostalim jedinicama lokalne samouprave bilježi smanjenje broja stanovnika. Najveće smanjenje broja stanovnika zabilježeno je u općini Drenovci (31,2%).

**STANOVNIŠTVO VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE
STARO 15 I VIŠE GODINA, PREMA SPOLU I
ZAVRŠENOJ ŠKOLI, POPIS 2001.**

Tabela br. 2

STUPANJ OBRAZOVANJAVRSTA ŠKOLA	UKUPNO (starije od 15 godina)	S P O L		struktura %
		muški	ženski	
UKUPNO	165.409	78.454	86.955	100,00
BEZ ŠKOLE	8.782	1.523	7.259	5,31
1-3 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	9.244	3.272	5.972	5,58
4-7 RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE	22.658	8.722	13.936	13,69
OSNOVNA ŠKOLA	43.516	20.243	23.273	26,31
SREDNJE ŠKOLE – UKUPNO	68.380	37.991	30.389	41,34
-škole za zanimanja 1-3 god. (KV i VKV)	42.580	27.355	15.225	-
- škole za zanimanja u trajanju od 4 god.	20.371	8.633	11.738	-
- gimnazija	5.429	2.003	3.426	-
VIŠA ŠKOLA ,VI stupanj i stručni studij	4.506	2.375	2.131	2,73
FAKULTETI , VII stupanj	6.242	3.295	2.947	3,78
MAGISTERIJ	160	104	56	0,10

DOKTORAT	37	29	8	0,02
NEPOZNATO	1.884	900	984	1,14

Napomena: U Vukovarsko-srijemskoj županiji ima 5.676 nepismenih osoba starih 10 i više godina, odnosno 3,17% od navedene populacije od čega svega 838 muškaraca i 4.838 žena.

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo, Odsjek za statistiku

VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA
Stanje površina po katastarskim kulturama po gradovima i općinama za 2010. godinu

Tabela br. 3

Re d br.	Naziv grada ili općine	UKUPNA POVRŠINA (ha)	PODJELA PO KULTURAMA							
			oranice ha	voćnjaci ha	vinogradi ha	livade ha	pašnjaci ha	šume ha	trstici ha	neplodno ha
1.	VUKOVAR	10.021	5.749	73	295	27	283	1.300	63	2.231
2.	VINKOVCI	6.420	1.599	184	21	54	27	2.629	0	1.906
3.	ŽUPANJA	5.005	2.387	34	0	29	116	1.460	0	979
4.	ILOK	12.891	6.144	157	1.192	80	508	3.290	23	1.497
5.	OTOK	13.634	6.065	47	0	16	176	6.258	0	1.072
6.	ANDRIJAŠEVCI	3.961	2.641	57	1	1	4	756	0	501
7.	BABINA GREDA	8.018	4.833	128	0	165	351	1.428	0	1.113
8.	BOROVO	2.813	1.785	23	29	0	198	274	0	504
9.	BOGDANOVC	5.176	4.144	64	42	5	158	429	17	317
10.	BOŠNJACI	9.496	4.802	68	0	34	85	3.590	0	917
11.	CERNA	6.924	3.561	29	0	98	47	2.495	0	694
12.	DRENOVCI	20.002	9.185	78	0	36	240	8.564	0	1.899
13.	GRADIŠTE	5.761	3.632	92	1	54	48	1.375	0	559
14.	GUNJA	3.106	1.777	22	0	34	21	683	0	569
15.	IVANKOVO	10.343	6.730	592	13	53	117	1.854	0	976
16.	JARMINA	1.294	1.035	108	3	0	11	0	0	137
17.	MARKUŠICA	7.345	6.097	60	4	53	254	330	15	532
18.	LOVAS	4.252	3.179	42	174	0	123	234	3	497
19.	NEGOSLAVCI	2.121	1.857	15	10	0	20	7	64	148
20.	NIJEMCI	22.468	9.772	103	34	14	111	10.724	0	1.710
21.	NUŠTAR	4.334	3.423	87	16	26	37	269	33	443
22.	PRIVLAKA	5.240	2.933	11	0	3	35	1.875	0	383
23.	STARI JANKOVCI	9.515	6.020	28	24	26	112	2.577	0	728
24.	STARI MIKANOVC	5.450	2.171	54	10	7	166	2.675	0	367
25.	ŠTITAR	4.012	1.851	51	0	74	177	1.307	0	552
26.	TOMPOJEVCI	7.217	5.205	37	51	0	86	1.186	228	424
27.	TORDINCI	5.017	3.864	14	14	0	108	528	0	489
28.	TOVARNIK	6.456	5.389	86	49	26	79	302	5	520
29.	TRPINJA	11.800	9.900	119	43	16	451	320	0	951
30.	VOĐINCI	2.127	1.443	29	6	1	41	420	0	187
31.	VRBANJA	19.098	7.454	40	0	16	68	10.246	45	1.229
	UKUPNO	241.317	136.627	2.532	2.032	948	4.258	69.385	504	25.031

Izvor: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Vukovar

Poljoprivredna proizvodnja

Hrana je roba koja se stalno trži i biti će sve traženija. Dakle pred poljoprivredom su bolji dani. Naravno, za pametne, odlučne i na mijene spremne. K tome poljoprivreda nije samo proizvodnja hrane. Zemlje EU, a i druge gospodarski jake zemlje svijeta, poljoprivredi daju i druge zadaće. A to su: proizvodnja energije, čuvanje okoliša i niz postupaka vezanih uz seoski prostor s ciljem očuvanja i unapređenja društvenih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti. Hrvatska, zbog više razloga još nije postigla svoju samodostatnost proizvodnje hrane, ali je vjerujući u skoro ispunjenje i toga cilja, u okviru svojih predpristupnih aktivnosti i prihvaćanjem Zajedničke poljoprivredne politike EU i ona odlučila poljoprivredi dati i druge gore spomenute funkcije. Zato smo, mada još uvijek rijetko, sudionici drugačijeg razumijevanja i postupanja s prirodnim resursima.

I na koncu uvoda valja ponoviti: na gotovo 150.000 ha poljoprivrednog zemljišta na području Vukovarsko-srijemske županije poljoprivredne aktivnosti obavlja čak 10,5 tisuća poljoprivrednih gospodarstava. U strukturi gospodarstva prevladavaju mala i srednja gospodarstva, njih skoro 90 %, s površinom do 20 hektara. Ta gospodarstva posjeduju nešto više od 33.000 hektara i proizvode uglavnom za vlastite potrebe. Njihov udio u tržišnoj proizvodnji je vrlo mali. Zadnjih desetak godina je u porastu snaga srednje velikih gospodarstava, onih od 20 do 100 hektara, kojih ima nešto više od 10 %. O snazi poljoprivrede Županije možda najbolje govori podatak o primljenim poticajima koji su vjerna slika opsega proizvodnje. Na prostoru županije 850 je poljoprivrednih gospodarstava koja svako pojedinačno, po jednoj ili više osnova, ostvaruje više od 100.000 kuna poticaja. Ona su realan oslonac uspješne poljoprivrede.

Biljna proizvodnja

U ukupnoj strukturi biljne proizvodnje u Vukovarsko-srijemskoj županiji proizvodnja žitarica još uvijek zauzima najznačajnije mjesto. Pored loše strukture ratarske proizvodnje, još jedan od problema je taj što je ukupna biljna proizvodnja gotovo bez finalizacije, pa ne čudi što su prihodi cijeloga agrobiznisa vrlo skromni i značajno ovise o vremenskim prilikama i neprilikama.

U posljednjih nekoliko godina Vukovarsko – srijemska županija povoljnim kreditnim linijama podupire, prije svega, stočarsku proizvodnju te finalizaciju proizvoda.

Nacionalne i županijske potpore značajno su pridonijele povećanju voćarske i vinogradarske proizvodnje i sada su pred nama potrebe za investiranjem u skladištenje u uvjetnim hladnjačama, odnosno investicije u vinske podume. I za takove investicije Županija je organizirana subvencionirane kreditne linije.

Uspješna provedba planova navodnjavanja pruža izvanredne mogućnosti pa je i tu realno očekivati nastavak investicije i promjenu strukture proizvodnje. Projekt Sustav navodnjavanja poljoprivrednoga dobra Poljoprivredno šumarske škole Vinkovci izvanredan je primjer povezanosti gospodarstva sa školstvom i sa komponentom socijalne uključenosti marginalnih skupina.

Stočarska proizvodnja

I ovdje ćemo ponoviti: stočarska proizvodnja u Vukovarsko-srijemskoj županiji je proizvodnja s najjačim potencijalima u gospodarskoj grani poljoprivrede. No, nastavljaju se isti problemi, mali broj poljoprivrednih gospodarstava, odlučuje se na nju.

U ukupnoj stočarskoj proizvodnji samo za mliječno gospodarstvo mogli bi reći da ima stalni rast i da uspješno koristi Operativni program. Zadnja godina pokazuje stagnaciju, ali ne treba sumnjati u dalji rast.

Poljoprivreda i proizvodnja energije

Obnovljivi izvori energije danas pobuđuju najveći interes kako dijela poljoprivrednih gospodarstava tako i lokalne samouprave. To je i opći trend. Investicije u ovaj segment poljoprivrede otpočele su i u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Izgrađeno je prvo postrojenje za proizvodnju električne energije iz bioplinskoga postrojenja na farmi muznih krava. Svakodnevno se radi na više lokacija na istraživanju, projektiranju i pronalaženju modela financiranja ovih vrlo zahtjevnih, ali i vrlo isplativih ulaganja. IPARD pruža izvanredne potpore i za očekivati je uspješno iskorištavanje toga dijela programa kojim je moguće ostvariti potporu do 5 milijuna kuna.

Poljoprivreda i okoliš

Poljoprivreda je, kako smo već naveli, znatno više od same gospodarske aktivnosti. Ona je ključ za očuvanje prirode i okoliša. Stoga je Republika Hrvatska u svojim proeuropskim nastojanjima prihvatila norme kojima želi biti odgovornija spram prirode i okoliša. Prihvatila je načela dobre poljoprivredne prakse, tj. prihvatila je načela primjene optimalnih agrotehničkih mjera koje osiguravaju stabilne prinose bez štetnog djelovanja na prirodu i okoliš. To su mjere zaštite tla, voda, zraka i prirode kao i mjere kojima se osiguravaju zdravlje i dobrobit domaćih životinja.

Provedba ovih mjera, poštivanje načela dobre poljoprivredne prakse, preduvjet su za uspješno korištenje poticaja, pa su pred poljoprivrednim gospodarstvima novi problemi – valja više učiti, više raditi i više štedjeti. Odličan primjer je uspješno korištenje uspješno kandidirane donacije Svjetske banke. 16 stočara će ostvariti bespovratnu potporu od 108.000 pa do 450.000 kuna jer su legalizirali farme i gospodarenje stajnjakom na njihovim farmama neće utjecati na okoliš.

Poljoprivreda i seoski prostor

Poljoprivreda sadržava još jedan segment, a to je seoska ekonomija, odnosno finalna proizvodnja na obiteljskom gospodarstvu, usluge ruralnog turizma, izravna prodaja i niz drugih djelatnosti koje pridonose povećanju prihoda poljoprivrednoga gospodarstva, odnosno pridonose ne samo očuvanju sela nego i njegovoj afirmaciji i stvaranju poželjne životne sredine. Dosadašnja nastojanja dala su rezultate, ali su oni skromni s obzirom na mogućnosti i potrebe seoskoga prostora, pa upravo već spomenuti IPARD nudi rješenja, naravno za one koji su legalni i odlučni. Eto nam svima zajedno još jedne zadaće, možda i najteže – učiniti poljoprivrednike odlučnim i legalnim proizvođačima.

Kako je važno razviti primarnu poljoprivrednu proizvodnju, iskoristiti sve prirodne mogućnosti, još važnije je stvoriti ili se uključiti u uspješan sustav finalizacije i trženja. Upravo smo tu najslabiji i bez obzira na razloge koji su i objektivni, ali često i subjektivni, valja inicirati ili prihvatiti inicijative i raditi na sektorskom i međusektorskom povezivanju. Rješenje je stvaranje klastera i društava kapitala kojima je to cilj.

3. AKTUALNI POKAZATELJI GOSPODARSKIH KRETANJA

3.1. Osnovna makroekonomska kretanja na razini Republike Hrvatske

Poslovnu je 2010. godinu u svijetu obilježio gospodarski rast nakon negativnih učinaka svjetske financijske krize na realni sektor gospodarstva započete u SAD-u u 2008. godini. Učinci svjetske financijske krize započete 2008. godine prelijele su se na realni sektor gospodarstva te su u kriznoj 2009. godini ostvarene negativne stope rasta bruto domaćeg proizvoda kod svjetskih gospodarskih velesila (SAD, Japanu i Europskoj Uniji).

Poduzimane su različite mjere ekonomske politike te je u 2010. godini započet oporavak svjetskog gospodarstva i u gotovo svim zemljama ostvaren je gospodarski rast. Povećane su stope gospodarskog rasta u odnosu na prethodnu godinu, odnosno zabilježen je rast proizvodnje mjeren bruto domaćim proizvodom u SAD-u 2,8%, Japanu 3,9% te Europskoj Uniji 1,8%. Za gospodarstvo Hrvatske od iznimne je važnosti tržište Europske Unije (61% ukupne robne razmjene) odnosno naših glavnih partnera Italije, Njemačke, Slovenije i Austrije. Na području EU-27 povećan je bruto domaći proizvod u 2010. godini u odnosu na prethodnu 2009. godinu za 1,8%. Sve članice Unije (osim Irske, Rumunjske i Grčke) imale su rast BDP-a.

Tabela br. 4

Osnovni makroekonomski pokazatelji hrvatskog gospodarstva, stope rasta (u postocima)						
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Bruto domaći proizvod	4,3	4,8	5,5	2,4	-5,8	-1,2
Fizički opseg industrijske proizvodnje	5,1	4,5	5,6	1,6	-9,2	-1,4
Fizički opseg građevinskih radova	-0,8	9,3	2,4	11,8	-6,5	-15,9
Realni promet u trgovini na malo	2,8	2,1	5,3	-0,5	-15,3	-1,8
Noćenja turista	8,0	3,0	6,0	2,0	-1,0	2,6
Izvoz – ukupno (USD)	9,8	18,3	19,1	14,1	-25,9	12,8
Uvoz – ukupno (USD)	11,8	15,9	20,2	18,9	-31,0	-5,4
Cijene na malo	3,3	3,2	2,9	6,1	2,4	1,1
Prosječne neto plaće, nominalni rast	4,4	5,2	5,2	7,1	2,6	0,6
Ukupni broj zaposlenih	0,8	3,3	3,3	2,5	-3,7	-3,6
Ukupni broj nezaposlenih	-0,4	-5,6	-9,3	-10,5	11,4	14,8

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo financija, Hrvatska narodna banka

Napomena: Državni zavod za statistiku od siječnja 2005. godine izračunava i objavljuje index potrošačkih cijena kao jedinstvenu i opću mjeru inflacije.

U RH u 2010. godini zabilježen je pad BDP-a od 1,2%. Glavni je izvor gospodarskog rasta u Hrvatskoj proteklih godina bila domaća potražnja temeljena na rastu osobne potrošnje i investicije. Pad osobne potrošnje od 0,9%, a zbog njezine veličine (60% BDP-a) najviše je utjecalo na pad BDP-a. Smanjenje zaposlenih bitno je utjecalo na smanjenje osobne potrošnje. Promijenjena je struktura osobne potrošnje znatnim padom kupovine trajno potrošnih dobara. Osim toga zbog manjih primanja (smanjena masa neto plaća i realno smanjenje prosječne mjesečne neto plaće za 0,5%) i opterećenosti kućnih budžeta otplatama kredita, došlo je do pada kupovne moći stanovništva te smanjenje prometa u trgovini na malo za 1,8%.

Prosječan broj zaposlenih iznosio je 1,432 mil. te je u prosjeku manji za 3,6% u odnosu na prethodnu godinu, istodobno prosječan broj registriranih nezaposlenih iznosio je 302,4 tisuća, što je za 14,8% više u odnosu na prethodnu godinu. S obzirom da je se povećao broj nezaposlenih došlo je i do povećanja registrirane stope nezaposlenosti te je u 2010. godini iznosila 17,4%, dok je u 2009. godini bila 14,9%.

Druga glavna komponenta rasta BDP-a su investicije u fiksni kapital, koje su također znatno utjecale na smanjenje BDP-a u 2010. godini. Ostvaren je pad investicija od 11,3%. Ostvaren je kao i proteklih godina manjak u vanjskotrgovinskoj razmjeni ali znatno niži nego prijašnjih godina zbog smanjenja uvoza i povećanja izvoza pa je povećano i pokriće uvoza izvozom sa 49,5% u 2009. godini na 58,8% u 2010. godini.

Nepovoljne gospodarske prilike na tržištu rada smanjile su zaposlenost, stoga je ostvarena visoka stopa registrirane nezaposlenosti od 17,4%, zadržana je politika stabilnosti tečaja i ostvarena je mala stopa inflacije svega 1,1%.

Inozemni dug narastao je na 45,8 mlrd. EUR-a te je u odnosu na 2009. godinu viši za 2,7%. I na kraju, može se konstatirati da je pad BDP-a u 2010. godini primarno posljedica smanjenja unutrašnje potražnje, a povećana inozemna potražnja bila je premala da potakne gospodarski rast.

3.2. Strukturne karakteristike gospodarstva

Karakteristično za strukturu gospodarstva Županije u odnosu na strukturu gospodarstva RH jest i nadalje veće učešće primarnog sektora, dok je učešće sekundarnog sektora, odnosno prerađivačke industrije znatno manje te je kao i u Republici Hrvatskoj, iako blago opada, učešće trgovine na veliko i malo najveće, i u strukturi sudjeluje sa 35,5% (tabela br.5.). Naime, kao i prethodnih godina učešće primarnog sektora je znatno, u 2010. godini to učešće raste i to s 13,3% iz 2009. na 18,3% u 2010. godini, dok je učešće prerađivačke industrije gotovo na razini 2009. godine i iznosi 24,0%.

Istodobno učešće primarnog sektora na razini RH iznosi svega 2,6%, dok prerađivačka industrija sudjeluje s 25,6%, građevinarstvo bilježi pad s 10,3% u 2009. godini na 8,4% u 2010. godini. I u RH najveće učešće u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine i to 35,3%.

U Županiji, iako blago opada najveće učešće u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine te ono iznosi 35,5%. Evidentno je i nadalje zaostajanje pojedinih djelatnosti u strukturi gospodarstva Županije u odnosu na RH, i to: prijevoz i skladištenje sudjeluju s 2,0%, na razini RH 4,8%, djelatnost pružanja smještaja te priprema hrane sudjeluje s 0,6%, dok u RH to učešće je 2,2%, opskrba el. energijom i parom 1,9%, a u RH 4,7%, informacije i komunikacije 0,4%, a u RH 4,7%.

Za strukturu gospodarstva Županije možemo reći da je nepovoljna te u kvalitativnom smislu zaostaje za onom na razini RH, dominantno je učešće trgovine kao i prethodnih godina, međutim trgovina veći dio prometa ostvaruje prodajom uvezenih roba, a manji dio prodajom roba proizvedenih u RH.

Iz prezentiranih pokazatelja evidentno je da su trgovina na veliko i malo, prerađivačka industrija, poljoprivreda i šumarstvo te građevinarstvo djelatnosti koje su nositelji prihoda u Županiji te zajedno ostvaruju više od 85% svih ostvarenih prihoda Županije.

Ostvareni ukupan prihod Županije u 2010. godini iznosi 9,3 mlrd. kuna i manji je za 1,4% u odnosu na 2009. godinu, te učešće Županije u ukupnom prihodu RH iznosi 1,5% kao i prethodnih godina. Što se tiče djelatnosti u ukupnom prihodu RH najveće učešće ima primarni sektor i to 10,9%, dok ukoliko izuzmemo djelatnost opskrbe vodom te uklanjanje otpadnih voda koje sudjeluju s 3,5% u strukturi RH, sve ostale djelatnosti se kreću u pravilu oko 1,0%.

Osnovni uzrok ovom stanju leži u činjenici da Županija proizvodi proizvode niže dodane vrijednosti ponajviše poradi toga što nije došlo do znatnih ulaganja u nove tehnologije kao osnovne pretpostavke stvaranju konkurentnih proizvoda s više dodanom vrijednosti te usluga za sve zahtjevnija tržišta.

U RH u 2010. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 598,2 mlrd. kuna što je za 2,0% manje u odnosu na 2009. godinu.

Uvažavajući Program gospodarskog oporavka kojeg je donijela Vlada RH 19.04.2010. godine te Strategiji regionalnog razvoja RH očekujemo da će država ekonomskom politikom ubrzati gospodarski rast, stvarajući poticajno okruženje kao, prije svega, strukturnim promjenama u gospodarstvu budući su one uistinu osnovni preduvjet gospodarskog razvoja.

Poticajnim mjerama, onima s razine Županije te RH i za sada pred pristupnim fondovima EU, a uskoro i strukturnim fondovima kao i kohezijskog fonda te drugim fondovima, stvaraju se pretpostavke za nova ulaganja za preradbene kapacitete koji su nedostatni i za koje su osigurane sirovine (mljekare, klaonice s preradom mesa, prerada voća i povrća, hladnjače, prerada žitarica i dr.) te će u konačnici rezultirati bržem gospodarskom razvoju s znatno povoljnijom strukturom gospodarstva.

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD PO DJELATNOSTIMA
prema podacima iz godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 5

iznosi u 000 kuna

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	Republika Hrvatska				Vukovarsko-srijemska županija				Udjel županije u RH u %	
		2009.		2010.		2009.		2010.		2009.	2010.
		iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %	iznos	struktura u %		
Poljoprivreda, lov, šum. i ribarstvo	A	14.655.981	2,4	15.666.881	2,6	1.248.196	13,3	1.702.893	18,3	8,5	10,9
Rudarstvo i vađenje	B	8.183.922	1,3	5.137.367	0,8	-	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	C	150.107.364	24,6	152.976.481	25,6	2.283.606	24,3	2.235.006	24,0	1,5	1,5
Opskrba el. energijom, plinom i parom	D	26.241.239	4,3	28.397.866	4,7	147.411	1,6	182.716	1,9	0,6	0,6
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	6.886.196	1,1	7.506.879	1,3	253.859	2,8	266.427	2,9	3,7	3,5
Građevinarstvo	F	63.322.144	10,3	50.045.292	8,4	1.062.563	11,3	841.539	9,0	1,7	1,7
Trgovina na veliko i malo	G	214.118.515	35,0	211.732.591	35,3	3.528.846	37,5	3.292.451	35,5	1,6	1,6
Prijevoz i skladištenje	H	28.384.506	4,6	28.995.349	4,8	193.631	2,0	184.164	2,0	0,6	0,6
Djelat. pružanja smještaja te priprema hrane	I	12.928.160	2,5	13.100.761	2,2	62.117	0,6	53.111	0,6	0,4	0,4
Informacije i komunikacije	J	25.259.720	4,1	27.842.221	4,7	40.087	0,4	35.420	0,4	0,1	0,1
Financijske djelatnosti i dj. osiguranja	K	5.419.881	0,9	5.821.774	1,0	10.146	0,1	8.080	0	0,1	0,1
Poslovanje nekretninama	L	10.350.503	1,7	8.700.076	1,5	8.430	0	10.568	0,1	0	0,1
Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti	M	27.664.936	4,5	25.376.414	4,2	444.769	4,8	358.658	3,9	1,6	1,4
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	8.136.564	1,3	5.470.754	1,4	74.967	0,9	84.349	0,9	0,9	1,5
Javna uprava i obrana i obavezno soc. osiguranje	O	102.649	0	116.685	0	3.210	0	1.360	0	0	0
Obrazovanje	P	938.265	0,2	948.425	0,3	18.297	0,2	17.710	0,2	1,9	1,8
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Q	1.804.197	0,3	1.893.372	0,3	24.228	0,2	26.859	0,3	1,3	0,3
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	3.313.935	0,5	3.269.610	0,5	272	0	939	0	0	0
Ostale uslužne djelatnosti	S	2254.282.	0,4	2.133.849	0,4	7.146	0	53.519	0	0,3	0,2
Nepoznato područje djelatnosti		44.380	0	54.743	0	-	-	-	-	-	-
UKUPNO		610.147.339	100,0	598.187.420	100,0	9.431.910	100,0	9.297.458	100,0	1,5	1,5

Izvor: Financijska agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA I BROJ ZAPOSLENIH PO ŽUPANIJAMA U 2010. GODINI

Tabela br. 6

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		
	Broj	Udjel (u%)	Broj	Udjel (u%)	Indeks 2010/2009.
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.422	1,5	15.239	1,8	88,2
2. Brodsko-posavska	1.500	1,6	16.160	1,9	94,7
3. Dubrovačko-neretvanska	3.456	3,6	19.840	2,3	94,5
4. Grad Zagreb	31.554	32,6	343.886	40,0	97,4
5. Istarska	9.090	9,4	44.998	5,2	98,9
6. Karlovačka	1.845	1,9	15.271	1,8	98,3
7. Koprivničko-križevačka	1.361	1,4	17.632	2,1	97,2
8. Krapinsko-zagorska	1.586	1,6	17.146	2,0	97,5
9. Ličko-senjska	613	0,6	4.463	0,5	99,3
10. Međimurska	2.378	2,5	24.647	2,9	98,6
11. Osječko-baranjska	4.006	4,1	42.652	5,0	96,7
12. Požeško-slavonska	597	0,6	8.062	0,9	96,9
13. Primorsko-goranska	8.735	9,0	62.090	7,2	98,3
14. Sisačko-moslavačka	1.646	1,7	18.556	2,2	98,4
15. Splitsko-dalmatinska	10.952	11,3	74.385	8,6	96,6
16. Šibensko-kninska	1.982	2,0	11.463	1,3	97,4
17. Varaždinska	2.758	2,9	35.682	4,1	98,4
18. Virovitičko-podravska	808	0,8	7.905	0,9	91,4
19. Vukovarsko-srijemska	1.520	1,6	17.387	2,0	96,5
20. Zadarska	3.005	3,1	19.761	2,3	98,6
21. Zagrebačka	5.944	6,1	42.583	5,0	96,1
Ukupno RH	96.758	100,0	859.808	100,0	97,1

Izvor: Financijska agencija Zagreb

Raspoređenost poduzetnika po županijama je neravnomjerna i karakterizira je velika disperziranost malog broja poduzetnika većine županija s jedne strane, te velika koncentracija broja poduzetnika na samo nekoliko županija s druge strane, a što se ne mijenja već duže vrijeme. Najviše je poduzetnika koncentrirano na području Grada Zagreba, s čijeg je područja obradom obuhvaćeno 31.554 poduzetnika, odnosno 32,6% svih podnositelja godišnjih financijskih izvještaja za 2010. godinu. Ukoliko Gradu Zagrebu pridodamo i Zagrebačku županiju zajedno čine potencijal od 37.498 poduzetnika ili 38,8% svih poduzetnika RH.

Nadalje, po broju poduzetnika slijede Splitsko-dalmatinska županija (11,3%), Istarska (9,4%), Primorsko-goranska (9,0%) te Zagrebačka (6,1%). Slijedeću skupinu čini 13 županija s udjelom broja poduzetnika od 1,4% (Koprivničko-križevačka) do 4,1% (Osječko-baranjska), a 3 su županije s manje od 1,0% ukupnog broja poduzetnika (Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska i Ličko-senjska).

Raspoređenost broja poduzetnika po županijama očekivano prati jednako takva raspoređenost zaposlenih. Dominira Grad Zagreb s udjelom od 40,0% ukupno zaposlenih, a pridodaju li se tome i 5,0% zaposlenih u poduzetništvu Zagrebačke županije, onda je to udjel od 45,0% ukupno zaposlenih.

Istodobno, u Vukovarsko-srijemskoj županiji broj zaposlenih na bazi sati rada obveznika poreza na dobit je 17.387 što je za 3,5% manje u odnosu na 2009. godinu te u ukupnoj zaposlenosti Županija sudjeluje na razini RH s 2,0%.

Izneseni prikaz polarizacije hrvatskih poduzetnika i njihovih zaposlenih ublažava činjenica da se stvarna aktivnost poduzetnika ostvaruje na području širem od njihova administrativnog sjedišta. Poznato je da su sjedišta velikih javnih državnih tvrtki kao i većih kompanija u pravilu u gradu Zagrebu, pa se njihovi financijski rezultati te zaposleni evidentiraju upravo u gradu Zagrebu, a ne i u ostalim županijama gdje se poslovne aktivnosti stvarno i ostvaruju.

3.3 Osnovni financijski i drugi relevantni pokazatelji poslovanja

U Republici Hrvatskoj su na temelju Zakona o računovodstvu, (NN 109/2007.) obveznici poreza na dobit dužni predavati svoje godišnje financijske izvještaje Financijskoj agenciji za statističke i druge potrebe te za javnu objavu, koji postaju dio Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Registar godišnjih financijskih izvještaja je počeo raditi u 2003. godini i osnovan je, po uzoru na zemlje EU, kao središnji izvor informacija o uspješnosti poslovanja te o financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba-obveznika poreza na dobit. S obzirom na važnost podataka koje sadrži, Registar je riznica informacija o poslovnim subjektima RH, a njegovim osnivanjem učinjen je još jedan korak dalje u procesu usklađivanja hrvatskog poslovnog i pravnog okruženja s onim Europske unije.

U Registru je evidentirano 96.758 godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika obveznika poreza na dobit bez banaka, osiguravajućih društava i drugih financijskih institucija. U analizi se daje detaljan uvid o poslovanju poduzetnika obveznika poreza na dobit i to po djelatnostima, prema veličini poduzetnika i prema oblicima vlasništva.

Financijski i drugi rezultati poslovanja poduzetnika temelj su svakog gospodarstva i pobuđuju zanimanje ne samo relevantnih čimbenika nego i ukupne javnosti. Analizom nije obuhvaćeno ukupno gospodarstvo, budući da poslovni subjekti – obrtnici koji nisu obveznici poreza na dobit, već su u sustavu poreza na dohodak, ne predaju svoje godišnje financijske izvještaje u Registar godišnjih financijskih izvješća tako da i nisu uključeni u analizu.

Cjelovita ocjena kvalitete gospodarstva zahtjeva kompleksniji prikaz koji bi sadržavao i analizu tehnološkog razvoja, razvoja i financiranja, stupnja suvremenosti proizvoda, odnosa prema znanstvenom i istraživačkom radu te niz drugih čimbenika. Pri korištenju ove Informacije valja imati u vidu i određena analitička ograničenja u vezi s iskazivanjem financijskih rezultata javnih i državnih poduzeća.

Naime, njihovi se financijski rezultati evidentiraju u mjestu njihova sjedišta tj. pribrajaju se Gradu Zagrebu, iako se gospodarska aktivnost takovih gospodarskih subjekata odvija i na područjima drugih teritorijalnih jedinica, što donekle ublažava postojeću regionalnu neusklađenost.

Isti je slučaj i s ostalim poduzetnicima koji posluju na više lokacija različitih od sjedišta kompanije. Međutim, navedena ograničenja ne umanjuju bitnije analitičku vrijednost ove komparativne analize, jer ona daje uvid u razvijenost Županije izraženo financijskim i drugim ostvarenjima u odnosu na razvijenost drugih županija te RH.

OSNOVNI FINANCIJSKI PODACI TE ZAPOSLENOST

Tabela br. 7

iznos u 000 kn

Red br.	POKAZATELJ	Republika Hrvatska		Index 10/09	Vukovarsko-srijemska županija		Index 10/09	Učešće Županije u RH u %	
		2009.	2010.		2009.	2010.		2009.	2010.
		1.	Ukupan prihod		610.147.336	598.187.419		98,0	9.431.910
2.	Ukupni rashodi	602.979.191	593.810.254	98,5	9.937.662	9.252.032	93,1	1,64	1,56
3.	Dobit prije oporezivanja	29.976.924	34.227.918	114,2	353.490	386.625	109,4	1,17	1,12
4.	Gubitak prije oporezivanja	22.808.779	29.850.754	130,9	859.242	341.200	39,7	3,76	1,14
5.	Porez na dobit	4.729.379	6.040.234	127,7	47.036	38.152	81,1	1,00	0,63
6.	Dobit razdoblja	24.787.758	28.202.890	113,8	305.320	347.933	114,0	1,23	1,23
7.	Gubitak razdoblja	22.348.993	29.865.960	133,6	858.109	340.661	39,7	3,83	1,14
8.	Netto dobit razdoblja	2.435.765	- 1.663.069	-	- 552.788	7.272	-	-	-
9.	Prosječna mjesečna netto plaća (kn)	4.652	4.664	100,2	3.406	3.500	102,8	73,2	75,0
10.	Zaposleni	885.289	859.808	97,1	18.015	17.387	96,5	2,03	2,02

Izvor: Financijska agencija Zagreb

UKUPAN PRIHOD, DOBIT I GUBITAK ŽUPANIJA U 2010. GODINI

Tabela br. 8

Iznosi: mil. kn
 Udjel: u %
 Index: 2007=100,0

ŽUPANIJA	Ukupan prihod			Dobit nakon oporezivanja			Gubitak nakon oporezivanja			Konsol. fin. rez.
	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	iznos	udjel	index	
1. Bjelovarsko-bilogorska	6.423	1,1	84,5	186	0,7	104,1	259	0,9	112,7	-72
2. Brodsko-posavska	7.197	1,2	90,6	217	0,8	74,1	354	1,2	164,7	-138
3. Dubrovačko-neretvanska	8.782	,5	100,1	329	1,2	112,4	893	3,0	90,7	-564
4. Grad Zagreb	318.537	53,3	99,7	17.298	61,3	129,5	14.843	49,7	146,6	2.455
5. Istarska	31.031	5,2	103,3	1.979	7,0	92,4	1.196	4,0	129,9	783
6. Karlovačka	7.039	1,2	95,5	632	2,2	98,0	321	1,1	160,7	311
7. Koprivničko-križevačka	9.302	1,6	92,7	229	0,8	107,4	184	0,6	34,4	44
8. Krapinsko-zagorska	9.441	1,6	94,8	302	1,1	75,3	310	1,0	159,9	-8
9. Ličko-senjska	1.620	0,3	100,4	99	0,4	126,5	130	0,4	197,6	-31
10. Međimurska	10.200	1,7	95,8	367	1,3	94,5	224	0,8	148,5	142
11. Osječko-baranjska	23.52	3,9	94,6		2,3	85,0	1.667	5,6	150,7	-1.017
12. Požeško-slavonska	3.085	0,5	97,3	75	0,3	100,2	121	0,4	150,3	-46
13. Primorsko-goranska	33.535	5,6	99,4	1.236	4,4	102,8	1.984	6,6	114,9	-748
14. Sisačko-moslavačka	9.013	1,5	102,9	188	0,7	77,9	1.020	3,4	150,3	-832
15. Splitsko-dalmatinska	38.651	6,5	91,1	1.517	5,4	94,8	2.839	9,5	139,9	-1.321
16. Šibensko-kninska	5.837	1,0	103,9	200	0,7	121,5	482	1,6	96,4	-282
17. Varaždinska	19.856	3,3	98,3	627	2,2	84,9	650	2,2	130,8	-22
18. Virovitičko-podravska	4.077	0,7	100,1	121	0,4	127,8	173	0,6	107,4	-52
19. Vukovarsko-srijemska	9.297	1,6	98,6	348	1,2	114,0	341	1,1	39,7	7
20. Zadarska	10.543	1,8	94,6	459	1,6	113,8	1.028	3,4	194,0	-569
21. Zagrebačka	31.221	5,2	93,5	1.143	4,1	94,4	847	2,8	151,1	296
UKUPNO RH	598.187	100,0	98,0	28.203	100,0	113,8	29.866	100,0	133,6	-1.663

Izvor: Financijska agencija Zagreb

ZAPOSLENI I NETTO PLAĆE PO DJELATNOSTIMA

Tabela br.9

Naziv djelatnosti	Šif. dj.	REPUBLIKA HRVATSKA					VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA				
		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn		Broj poduzetnika	Broj zaposlenih		Iznos prosječne netto plaće u kn	
			2010.	2009.	2010.	2009.		2010.	2010.	2009.	2010.
	0										
Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	A	2.526	28.823	28.313	4.290	4.341	158	2.492	2.412	3.863	4.236
Rudarstvo i vađenje	B	257	6.734	6.073	4.465	6.925	-	-	-	-	-
Prerađivačka industrija	C	11.686	243.766	234.356	4.543	4.580	257	5.141	4.942	3.359	3.430
Opskrba elek. energ., plinom, parom i klimatizacija	D	267	16.348	16.279	6.738	6.687	13	135	133	5.236	5.422
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	E	558	18.725	18.588	4.899	4.901	23	1.024	1.023	4.126	4.124
Građevinarstvo	F	12.439	104.834	93.747	4.175	4.091	181	2.526	2.165	3.167	3.230
Trgovina na veliko i malo; pop. mot. vozila	G	27.955	194.397	190.346	4.187	4.230	473	4.539	4.268	2.908	3.046
Prijevoz i skladištenje	H	3.820	63.290	61.605	5.651	5.858	72	570	534	3.785	3.823
Djelatnost pružanja smještaja; te priprema i usluživanje hrane	I	5.418	43.527	43.919	4.055	4.105	44	286	292	2.777	2.522
Informacije i komunikacije	J	3.935	30.908	31.952	6.689	6.703	34	196	186	3.741	3.784
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	K	669	7.039	6.276	5.508	6.577	13	20	17	4.695	4.244
Poslovanje nekretninama	L	4.572	17.227	16.075	6.069	6.243	15	50	55	3.497	3.405
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	M	13.818	46.884	47.521	5.639	5.742	142	559	691	4.120	3.778
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	3.592	32.739	33.896	3.459	3.500	30	164	312	6.078	3.806
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	O	57	452	501	4.701	4.841	4	7	14	6.975	6.861
Obrazovanje	P	894	4.487	4.882	3.823	3.530	24	103	110	3.286	3.028
Djelatnosti zdravstvene zaštite i soc. skrbi	Q	1.028	7.336	7.763	4.401	4.543	18	170	179	3.592	3.713
Umjetnost, zabava i rekreacija	R	878	10.215	10.244	4.193	4.251	5	2	16	483	985
Ostale uslužne djelatnosti	S	2.292	7.551	7.458	3.642	3.628	14	31	38	2.906	2.779
Nepoznato područje djelatnosti		97	7	14	3.699	5.776	-	-	-	-	-
UKUPNO		96.758	885.289	859.808	4.583	4.664	1.520	18.015	17.387	3.406	3.500

Izvor: Financijska agencija Zagreb

**INVESTICIJE PODUZETNIKA U DUGOTRAJNU IMOVINU U 2010. GODINI
PREMA SJEDIŠTU INVESTITORA PO ŽUPANIJAMA**

Tabela br. 10

ŽUPANIJA	Poduzetnici investitori		Investicije		
	Broj poduzetnika investitora	Udjel u broju poduzetnika županije u %	Investicije u mil. kuna	Udjel u ukupnim investicijama RH u %	Index 2008.=100,0
1. Bjelovarsko-bilogorska	377	1,6	313	0,8	66,9
2. Brodsko-posavska	361	1,5	214	0,6	57,2
3. Dubrovačko-neretvanska	621	2,6	501	1,3	52,9
4. Grad Zagreb	7.992	34,0	21.601	57,2	70,6
5. Istarska	2.156	9,2	2.539	6,7	91,9
6. Karlovačka	493	2,1	600	1,6	143,3
7. Koprivničko-križevačka	361	1,5	318	0,8	68,4
8. Krapinsko-zagorska	518	2,2	373	1,0	84,7
9. Ličko-senjska	133	0,6	139	0,4	134,1
10. Međimurska	641	2,7	582	1,5	104,2
11. Osječko-baranjska	820	3,5	1.736	4,6	102,6
12. Požeško-slavonska	125	0,5	194	0,5	121,2
13. Primorsko-goranska	2.217	9,4	2.161	5,7	76,8
14. Sisačko-moslavačka	384	1,6	391	1,0	66,5
15. Šplitsko-dalmatinska	2.312	9,8	1.950	5,2	92,2
16. Šibensko-kninska	289	1,2	506	1,3	69,0
17. Varaždinska	922	3,9	1.108	2,9	114,9
18. Virovitičko-podravsko	167	0,7	146	0,4	65,1
19. Vukovarsko-srijemska	330	1,4	600	1,6	104,8
20. Zadarska	661	2,8	717	1,9	36,9
21. Zagrebačka	1.643	7,0	1.096	2,9	70,1
UKUPNO RH	23.523	100,0	37.785	100,0	74,8

Izvor: Financijska agencija Zagreb

**UDJEL BROJA PODUZETNIKA KOJI SU POSLOVALI S DOBITI I ONIH KOJI SU POSLOVALI S GUBITKOM
U UKUPNOM BROJU PODUZETNIKA ŽUPANIJE U 2010. GODINI**

Tabela br. 11

ŽUPANIJA	Broj poduzetnika	Poduzetnici s dobiti		Poduzetnici s gubitkom	
		Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %	Broj	Udjel u broju poduzetnika u županiji u %
1. Bjelovarsko-bilogorska	1.422	988	69,5	434	30,5
2. Brodsko-posavska	1.500	961	64,1	539	35,9
3. Dubrovačko-neretvanska	3.456	1.880	54,4	1.576	45,6
4. Grad Zagreb	31.554	19.043	60,4	12.511	39,6
5. Istarska	9.090	4.042	44,5	5.048	55,5
6. Karlovačka	1.845	974	52,8	871	47,2
7. Koprivničko-križevačka	1.361	890	65,4	471	34,6
8. Krapinsko-zagorska	1.586	974	61,4	612	38,6
9. Ličko-senjska	613	374	61,0	239	39,0
10. Međimurska	2.378	1.518	63,8	860	36,2
11. Osječko-baranjska	4.006	2.261	56,4	1.745	43,6
12. Požeško-slavonska	597	323	54,1	274	45,9
13. Primorsko-goranska	8.735	4.684	53,6	4.051	46,4
14. Sisačko-moslavačka	1.646	973	59,1	673	40,9
15. Splitsko-dalmatinska	10.952	6.075	55,5	4.877	44,5
16. Šibensko-knińska	1.982	913	46,1	1.069	53,9
17. Varaždinska	2.758	1.705	61,8	1.053	38,2
18. Virovitičko-podravská	808	534	66,1	274	33,9
19. Vukovarsko-srijemska	1.520	979	64,4	541	35,6
20. Zadarska	3.005	1.559	51,9	1.446	48,1
21. Zagrebačka	5.944	3.891	65,5	2.053	34,5
Ukupno RH	96.758	55.541	57,4	41.217	42,6

Izvor: Financijska agencija Zagreb

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZETNIKA PO ŽUPANIJAMA U 2010. GODINI

Tabela br. 12

ŽUPANIJA	Ukupni prihodi po zaposlenom (u 000 kn)	Neto dobit po zaposlenom (u 000 kn)	Ekonomičnost poslovanja (koeficijent)	Rentabilnost prometa (u %)	Rentabilnost ukupne imovine (u %)	Rentabilnost vlastitog kapitala (u%)
1. Bjelovarsko-bilogorska	421	-4.756	99,4	-1,1	-0,9	-3,9
2. Brodsko-posavska	445	-8.515	98,8	-1,9	-1,5	-5,9
3. Dubrovačko-neretvanska	443	-28.411	94,6	-6,4	-2,3	-6,3
4. Grad Zagreb	926	7.138	102,0	0,8	0,4	0,9
5. Istarska	690	17.406	103,6	2,5	1,2	3,0
6. Karlovačka	461	20.382	106,0	4,4	3,3	7,3
7. Koprivničko-križevačka	528	2.516	101,2	0,5	0,4	1,1
8. Krapinsko-zagorska	551	-492	100,6	-0,1	-0,1	-0,3
9. Ličko-senjska	363	-6.894	98,7	-1,9	-0,6	-1,3
10. Međimurska	414	5.772	102,1	1,4	1,2	3,4
11. Osječko-baranjska	551	-23.847	96,3	-4,3	-2,7	-10,8
12. Požeško-slavonska	383	-5.687	99,0	-1,5	-1,0	-4,2
13. Primorsko-goranska	540	-12.042	98,6	-2,2	-1,4	-6,0
14. Sisačko-moslavačka	486	-44.812	93,2	-9,2	-7,9	-30,9
15. Splitsko-dalmatinska	520	-17.765	97,5	-3,4	-1,9	-10,6
16. Šibensko-kninska	509	-24.583	95,9	-4,8	-2,2	-9,9
17. Varaždinska	556	-623	100,4	-0,1	-0,1	-0,3
18. Virovitičko-podravska	516	-6.546	99,2	-1,3	-0,9	-2,4
19. Vukovarsko-srijemska	535	418	100,5	0,1	0,1	0,1
20. Zadarska	534	-28.816	95,6	-5,4	-2,4	-10,1
21. Zagrebačka	733	6.944	101,8	0,9	0,8	2,2
UKUPNO HRVATSKA	696	-1.934	100,7	-0,3	-0,2	-0,4

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2010. GODINI (prema oblicima vlasništva)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 13

	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
UKUPNO	598.187.419	9.297.457	100,0	100,0	1,6
Državno	60.791.336	557.409	10,2	6,0	0,9
Privatno	438.601.578	6.913.173	73,3	74,4	1,6
Zadružno	1.878.988	249.597	0,3	2,7	13,3
Mješovito	96.915.517	1.577.278	16,2	16,9	1,6

Izvor: Financijska agencija Zagreb

OSTVARENI UKUPNI PRIHOD U 2010. GODINI (prema veličini poduzetnika)
prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 14

iznosi u 000 kuna
udjeli u %

Poduzetnici	UKUPNI PRIHOD u 000 kuna		STRUKTURA UKUPNOG PRIHODA u %		% - UKUPNI PRIHOD ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	598.187.419	9.297.457	100,0	100,0	1,55
Mali	199.298.818	4.042.399	33,3	43,5	2,03
Srednji	109.530.751	2.995.154	18,3	32,2	2,73
Veliki	289.357.850	2.259.904	48,4	24,3	0,78

Izvor: Financijska agencija Zagreb

BROJ PODUZETNIKA U 2010. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 15

Poduzetnici	BROJ PODUZETNIKA		STRUKTURA PODUZETNIKA U %		% - PODUZETNIKA ŽUPANIJE U RH
	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	REPUBLIKA HRVATSKA	VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	
Svi	96.758	1.520	100,0	100,0	1,6
Mali	95.004	1.467	98,2	96,5	1,5
Srednji	1.379	46	1,4	3,0	3,3
Veliki	375	7	0,4	0,5	1,9

Izvor: Financijska agencija Zagreb

PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA PO ZAPOSLENOM U 2010. GODINI
(prema veličini poduzetnika)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 16

Poduzetnici	Iznosi u kunama		% - udio VSŽ u RH
	<i>REPUBLIKA HRVATSKA</i>	<i>VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA</i>	
Svi	4.664	3.500	75,0
Mali	3.812	3.158	82,8
Srednji	4.813	3.690	76,7
Veliki	5.815	4.197	72,2

Izvor: Financijska agencija Zagreb

PROSJEČNA MJESEČNA NETO PLAĆA PO ZAPOSLENOM U 2010. GODINI
(prema oblicima vlasništva)
 prema podacima godišnjih statističkih izvještaja

Tabela br. 17

Oblici vlasništva	Iznosi u kunama		% - udio VSŽ u RH
	<i>REPUBLIKA HRVATSKA</i>	<i>VUK.-SRIJEMSKA ŽUPANIJA</i>	
Svi	4.664	3.500	75,0
Državno	6.042	3.669	60,7
Privatno	4.269	3.265	76,5
Zadružno	3.525	3.604	102,2
Mješovito	5.509	4.655	84,5

Izvor: Financijska agencija Zagreb

U 2010. godini poduzetnici Županije, kao i poduzetnici u cijeloj RH poslovali su u najtežim kriznim uvjetima u posljednjih 10 godina zbog vanjskih i unutarnjih razloga, što je imalo za posljedicu smanjenje broja zaposlenosti i opsega poslovanja mjeren ukupnim prihodom.

Gospodarstvo Županije je u 2010. godini ostvarilo ukupan prihod u iznosu od 9,3 mlrd. kuna, što je smanjenje od 1,4% u odnosu na 2009. godinu, istodobno su ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 9,2 mlrd. kuna, što je smanjenje od 6,9%. Dobit razdoblja ostvarena je u iznosu od 347,9 mil. kuna, što je povećanje od 14,0%, dok je gubitak ostvaren u iznosu od 340,6 mil. kuna, odnosno 61,3% manje u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom da je ostvarena dobit viša od gubitaka ostvarena je neto dobit tj. pozitivan konsolidiran financijski rezultat u iznosu od 7,3 mil. kuna. Na razini RH u 2010. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 598,2 mlrd. kuna, što je smanjenje za 2,0% u odnosu na 2009. godinu, ukupan rashodi ostvareni su u iznosu od 593,8 mlrd. kuna, što je smanjenje za 1,5%. Dobit u RH ostvarena je u iznosu od 28,2 mlrd. kuna, odnosno 13,8% više u odnosu na prethodnu godinu, gubitak je iskazan u iznosu od 29,9 mlrd. kuna, što je povećanje od 33,6%. Budući da su ostvareni gubici veći od dobiti u RH u 2010. godini iskazan je negativni konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 1,7 mlrd. kuna.

U ukupnim rashodima poduzetnika troškovi za osoblje čine znatnu stavku, a čine ih uglavnom plaće i naknade materijalnih prava radnika. Tijekom 2010. godine plaće i naknade materijalnih prava radnika isplaćivale su se prema kolektivnim ugovorima, sporazumima, ugovorima o radu i ovi izdaci nisu bili pod administrativnim ograničenjima, dakle plaće su isplaćivane sukladno poslovnoj politici svakog pojedinog poslodavca i prema njihovim financijskim mogućnostima (tabela br. 9).

Prosječna mjesečna obračunata neto plaća po radniku u Županiji u 2010. godini iznosi 3.500 kuna, što je za 2,7% više u odnosu na 2009. godinu, istodobno prosječna plaća u RH iznosi 4.664 kune (porast od 1,8%) te i nadalje prosječna plaća u Županiji znatno zaostaje za republičkim prosjekom i to za 25,0%, što nedvosmisleno ukazuje da standard radnika uvelike zaostaje za onim na razini RH.

Najviša prosječna plaća u Županiji (djelatnosti koje najviše zapošljavaju) odnosi se na djelatnost opskrbe električnom energijom, plinom parom i klimatizacijom (5.422 kuna), u djelatnosti poljoprivrede, lova, šumarstva i ribarstva (4.236 kuna) te u djelatnosti opskrbe vodom (4.124 kuna), dok su najniže ostvarene plaće u 2010. godini u djelatnostima pružanja smještaja, te priprema i usluživanje hrane (2.522 kuna), trgovine na veliko i malo (3.046 kuna) te građevinarstvu (3.230 kuna).

Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada u gospodarstvu – obveznika poreza na dobit Županije u 2010. godini je 17.387, što je smanjenje za 3,5% u odnosu na 2009. godinu, dok je u RH zaposleno 859.808 radnika što je smanjenje za 2,9%.

U proteklih 10 godina u RH nešto manje od jedne trećine poduzetnika poslovalo je s gubitkom, a u kriznoj 2010. godini taj je udjel povećan na 42,6%. Od ukupno 1.520 poduzetnika u Županiji 979 ili 64,4% poslovalo je s dobiti, dok je 541 poduzetnik (36,5%) poslovalo s gubitkom. Na razini RH 55.541 poduzetnika (57,4%) poslovalo je s dobiti te 41.217 (42,6%) s gubitkom.

U Županiji 330 poduzetnika (tabela br.10) odnosno 21,7% investiralo je u dugotrajnu imovinu 600,0 mil. kuna što je povećanje za 4,8% u odnosu na prethodnu godinu te Županija sudjeluje s 1,6% u investicijama RH. U dugotrajnu imovinu poduzetnici RH u 2010. godini su uložili 37,8 mlrd. kuna, odnosno 25,2% manje nego prethodne godine.

Kao i prethodnih godina najviše su investirali poduzetnici grada Zagreba koji su u 2010. godini investirali 57,3% ukupnih investicija RH. Slijede poduzetnici Primorsko-goranske županije sa 5,7% udjela, Istarske 6,7% te poduzetnici iz Splitsko-dalmatinske županije sa 5,2% udjela u ukupnim investicijama RH.

Dakle, u kriznoj 2010. godini u odnosu na 2009. godinu smanjeni su ukupni prihodi pa su smanjene i investicije i to u 14 županija.

Poslovanje, osim po financijskim rezultatima, može se ocjenjivati pomoću izvedenih pokazatelja (tabela br. 12). Što se tiče pokazatelja uspješnosti poslovanja poduzetnika u RH, ukupan prihod po zaposlenom u RH ostvaren je u iznosu 696 tisuća kuna, dok je u Županiji ostvaren u iznosu od 535 tisuće kuna što je za 23,2% manje od prosjeka RH te po ovom pokazatelju Županija je u samoj sredini.

Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenom neto dobiti (dobit manje gubici) po zaposlenom u 2010. godini u 14 županija zabilježeni su neto gubici, a u 7 županija neto dobit po zaposlenom i među njima je i Vukovarsko – srijemska županija.

Prema pokazatelju ukupne ekonomičnosti poslovanja prihodi su bili veći od rashoda u 9 županija, a u 12 županija nije se uspješno poslovalo jer su rashodi nadvisili prihode. Najbolju ekonomičnost imali su poduzetnici u Karlovačkoj županiji koji su na 100 kuna rashoda ostvarili 106 kuna prihoda, dok su najlošije poslovali poduzetnici Sisačko-moslavačke županije koji su na 100 kuna rashoda ostvarili svega 93,18 kuna prihoda. U VSŽ je na 100 kuna ostvareno 100,5 kuna prihoda.

Gospodarstvo RH karakterizira tranzicijski proces u kojem je pretvorba postojećih poduzeća u državnom vlasništvu u privatno vlasništvo s jedne strane i istodobno osnivanje većeg broja poduzetnika u privatnom vlasništvu.

Posljedice navedenih kretanja odražavaju se i u ostvarenim financijskim rezultatima poduzetnika prema vlasničkoj strukturi (tabela br. 13) i to u dominantnoj ulozi privatnog sektora i njegovog jačanja te slabljenju državnog sektora.

Prema oblicima vlasništva glede ostvarenog ukupnog prihoda najviše je ostvareno u privatnom vlasništvu i to 6,9 mlrd. kuna odnosno 74,4%, poduzetnici u državnom vlasništvu ostvarili su 557,4 mil. kuna (6,0%), mješovito vlasništvo je ostvarilo 1,6 mlrd. kuna (16,9%) te zadružno 250,0 mil. kuna (2,7%).

I u RH je uglavnom slična struktura, osim što zadružno vlasništvo na razini RH ostvaruje svega 0,3%, dok je u Županiji to učešće 2,7%. Svi oblici vlasništva Županije sudjeluju u prosjeku do 1,6% ostvarenog ukupnog prihoda na razini RH, dok zadružno ima učešće od 13,3%.

Osnovni uzrok visokog zadružnog učešća možemo zasigurno reći da nije rezultat poslovanja zadruga po ugledu na europsku kooperativu (svakako bi zadrugarstvo trebalo poslovati po europskim kriterijima) nego, prije svega, zadruge posluju po principu trgovačkih društava.

Što se tiče veličine poduzetnika (tabela br. 15) u Županiji je najviše malih poduzetnika i to 1.467 (96,5%), srednjih 46 (3,0%) te velikih svega 7 (0,5%). Na razini RH je slična struktura, najviše je malih 95.004 (98,2%), srednjih 1.379 (1,4%) te velikih 375 (0,4%).

Glede ostvarenog ukupnog prihoda (Tabela br.14), mali poduzetnici u Županiji su ostvarili 4,0 mlrd. kuna (43,5%), srednji 3,0 mlrd. kuna (32,2%) te veliki 2,3 mlrd. kuna (24,3%). Na razini RH veliki poduzetnici ostvarili su 289,4 mlrd. ukupnog prihoda (48,4%), gotovo polovinu cjelokupnog ukupnog prihoda, mali su ostvarili 199,3 mlrd. kuna (33,3%), a srednji 109,5 mlrd. kuna (18,35%).

Najviše isplaćene prosječne plaće kako u Županiji tako i u RH su bile kod velikih poduzeća. U Županiji je prosječna plaća u velikim poduzećima iznosila 4.197 kuna, što je za 20% više od županijskog prosjeka, dok je u RH ta plaća iznosila 5.815 kuna što je za 24,7% više od republičkog prosjeka.

3.4. Bruto domaći proizvod

Bruto domaći proizvod po tržišnim cijenama iskazuje vrijednost proizvedenih roba i usluga rezidentnih jedinica tj. zbroj dodanih vrijednosti po djelatnostima uz uključivanje u obračun na razini nacionalnog gospodarstva stavki koje nisu raspoređene po djelatnostima: usluge financijskog posredovanja indirektno mjerenih i poreza na proizvode umanjene za subvencije na proizvodnju.

Ova makroekonomska veličina uistinu najbolje odražava kretanja u gospodarstvu jedne zemlje te najvjerodostojnije pokazuje stupanj razvijenosti neke regije odnosno države u cjelini.

PREGLED BDP-a PO ŽUPANIJAMA OD 2004.-2008. GODINE

Tabela br. 18

-u EUR

Red br.	ŽUPANIJA	BDP/ST 2004.	BDP/ST 2005.	BDP/ST 2006.	BDP/ST 2007.	BDP/ST 2008.	Index(2008) RH=100
1.	Zagrebačka	4.830	5.446	5.425	7.360	8.036	75,2
2.	Krapinsko-zagorska	4.429	5.172	5.424	7.144	7.377	69,1
3.	Sisačko-moslavačka	4.812	5.525	6.374	7.200	8.432	78,9
4.	Karlovačka	4.774	5.335	5.986	7.825	8.451	79,1
5.	Varaždinska	5.534	5.928	6.621	8.223	9.404	88,0
6.	Koprivničko-križevačka	5.856	6.452	7.454	9.142	9.730	91,1
7.	Bjelovarsko-bilogorska	4.781	5.149	5.780	6.691	8.255	77,3
8.	Primorsko-goranska	7.349	8.376	9.149	11.177	12.680	118,7
9.	Ličko-senjska	8.196	6.363	6.849	8.039	9.725	91,0
10.	Virovitičko-podravska	4.705	4.803	5.634	6.923	7.485	70,1
11.	Požeško-slavonska	4.594	4.834	4.904	6.505	6.750	63,2
12.	Brodsko-posavska	3.757	3.785	4.167	5.345	6.183	57,9
13.	Zadarska	5.082	5.526	5.680	7.980	9.051	84,7
14.	Osječko-baranjska	4.968	5.313	5.836	7.875	8.871	83,0
15.	Šibensko-kninska	4.641	5.299	5.432	7.799	8.156	76,4

16.	Vukovarsko-srijemska	3.667	4.028	4.627	5.756	6.647	62,2
17.	Splitsko-dalmatinska	5.127	5.395	5.977	8.003	8.422	78,8
18.	Istarska	8.843	9.126	9.768	12.463	13.195	123,5
19.	Dubrovačko-neretvanska	6.104	6.615	7.309	10.042	10.601	99,2
20.	Međimurska	5.023	5.323	6.099	7.581	8.960	83,9
21.	Grad Zagreb	11.660	12.908	14.208	16.766	18.554	173,7
	REPUBLIKA HRVATSKA	6.461	7.038	7.705	9.656	10.682	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Državni zavod za statistiku, mjerodavna je institucija za utvrđivanje domaćeg BDP-a, kao što je vidljivo iz tabelarnog pregleda, dati su pokazatelji za županije zaključni sa ostvarenim BDP-om u 2008. godini.

Evidentan je veliki raskorak u visini ostvarenog BDP, najrazvijeniji grad Zagreb ostvaruje BDP za 73,7% više od državnog prosjeka, Istarska županija za 23,5% više te Primorsko-goranska ostvaruje BDP za 18,7% više od državnog prosjeka. Sve ostale županije znatno zaostaju za republičkim prosjekom, a pogotovo za najrazvijenijim županijama, s tim da Vukovarsko-srijemska županija ostvaruje svega 62,2% republičkog prosjeka, iz godine u godinu učešće se povećava te u odnosu na 2004. godinu to učešće je poraslo za 5,5% budući je Županija u 2004. godini ostvarila tek 56,7% republičkog prosjeka.

Po ovom pokazatelju VSŽ je na pretposljednem mjestu, a na zadnjem mjestu je Brodsko-posavska koja ostvaruje 57,9% republičkog prosjeka.

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA RH, PROSTORNE JEDINICE ZA STATISTIKU 2. RAZINE I ŽUPANIJE U 2008. GODINI

Tablica br. 19

Prostorne jedinice za statistiku 2.razine, županije, RH	BDP po stanovniku (EUR)	BDP po stanovniku (USD)	Index Hrvatska = 100
Republika Hrvatska	10.682	15.637	100,0
Središnja i istočna (Panonska) Hrvatska	7.780	11.988	72,8
Vukovarsko-srijemska županija	6.647	9.730	62,2
Osječko-baranjska županija	8.871	12.986	83,0
Brodsko-posavska županija	6.183	9.051	57,9
Požeško-slavonska županija	6.750	9.880	63,2
Virovitičko-podravna županija	7.485	10.957	70,1
Bjelovarsko-bilogorska županija	8.255	12.085	77,3
Karlovačka županija	8.451	12.371	79,1
Sisačko-moslavačka županija	8.432	12.343	78,9

Sjeverozapadna Hrvatska	13.278	19.437	124,3
Grad Zagreb	18.554	27.160	173,7
Zagrebačka županija	8.036	11.763	75,2
Krapinsko-zagorska županija	7.377	10.798	69,1
Varaždinska županija	9.404	13.706	88,0
Koprivničko-križevačka županija	9.730	14.243	91,1
Međimurska županija	8.960	13.116	83,9
Jadranska Hrvatska	10.291	15.064	96,3
Primorsko-goranska županija	12.680	18.561	118,7
Ličko-senjska županija	9.725	14.236	91,0
Zadarska županija	9.051	13.249	84,7
Šibensko-kninska županija	8.158	11.939	76,4
Splitsko-dalmatinska županija	8.422	12.328	78,8
Istarska županija	13.195	19.315	123,5
Dubrovačko-neretvanska županija	10.601	15.518	99,2

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kao što je razvidno iz tabelarnog pregleda glede podjele prostornih jedinica za statistiku 2. razine, u RH postoje 3 statističke regije i to: Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska, Sjeverozapadna Hrvatska te Jadranska Hrvatska. Evidentno je da je Panonska Hrvatska najslabije razvijena budući da zaostaje za prosjekom države za **27,2%**, Sjeverozapadna Hrvatska za **24,3%** ostvaruje veći BDP po stanovniku od prosjeka RH dok Jadranska Hrvatska zaostaje za prosjekom RH za **3,7%**.

Uvažavajući činjenicu da svaka dobro osmišljena razvojna politika posebnu pažnju posvećuje regionalnom razvoju, a s tim u vezi Zakon kao i Strategija o regionalnom razvoju preferiraju ujednačen regionalni razvoj te držimo da će mjere ekonomske politike, a poglavito financijska sredstva EU fondova doprinijeti bržem regionalnom razvoju nerazvijenih područja u cilju bržeg rasta BDP-a.

3.5. Evidentirane neizmirene obveze

U kriznim godinama, od 2009. do 2011. godine, povećao se broj blokiranih fizičkih i pravnih osoba. Prema podacima o evidentiranim dospjelim nepodmirenim obvezama koje objedinjava Fina problemi s plaćanjem eskalirali su 1999. godine te je u 2000. godini zabilježeno najviše blokiranih fizičkih i pravnih osoba.

Nakon toga postupno opada broj blokiranih fizičkih i pravnih osoba, nažalost u kriznim godinama se dodatno usložnjava situacija glede izmirivanja obveza te raste broj blokiranih pravnih i fizičkih osoba, kao što je razvidno iz slijedećih tabelarnih pregleda:

BROJ INSOLVENTNIH FIZIČKIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM FIZIČKIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2011.GODINE

Tablica 20

Prostorne jedinice	Broj fizičkih osoba	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.	Broj zaposlenih	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.
VSŽ	1.745	155,5	919	124,6	256.662	135,2
RH	49.819	127,1	29.067	115,2	7.606.819	135,2

BROJ INSOLVENTNIH PRAVNIH OSOBA, BROJ ZAPOSLENIH U TIM FIZIČKIM OSOBAMA I IZNOS NJIHOVIH NEPODMIRENIH OBVEZA S 30.06.2011.GODINE

Tablica 21

Prostorne jedinice	Broj pravnih osoba	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.	Broj zaposlenih	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.	Iznos nepodmirenih obveza (u 000 kn)	Index 30.06.2011./ 30.06.2010.
VSŽ	580	126,9	767	108,5	609.602	141,0
RH	35.847	121,2	44.448	100,3	32.287.406	130,9

Na dan 30.06. 2011. godine broj blokiranih pravnih osoba u Županiji je 580, odnosno 38,2% od ukupnog broja te je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećan za 26,9%, iznos nepodmirenih obveza je 609,6 mil. kuna što je povećanje od 41,0% te je u njima zaposleno 767 radnika, odnosno 8,5% više u odnosu na 30.06.2009. godine.

Prosječan broj zaposlenih u blokiranim pravnim osobama je 1,3 radnika. Istodobno u RH blokirano je 35.847 pravnih osoba, odnosno 37,0% od ukupnog broja, te je u odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježen porast 21,2%, iznos nepodmirenih obveza je 32,3 mlrd. kuna što je povećanje za 30,9% te je u njima zaposleno 44.448 radnika, što je gotovo na istoj razini kao i prethodne godine.

Prosječan broj zaposlenih u blokiranim pravnim osobama na razini RH je 1,2 radnika. Što se tiče fizičkih osoba, tablica br. 20, u Županiji je blokirano 1.745, odnosno 57,0% od ukupnog broja, što je za 55,5% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, iznos nepodmirenih obveza je 256,6 mil. kuna ili 35,2% više, a u njima je uposleno 919 radnika, odnosno 24,6% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Broj zaposlenih u blokiranim fizičkim osobama u Županiji je 0,5 radnika. Na razini RH broj insolventnih fizičkih osoba je 49.819 ,odnosno 27,1% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, nepodmirene obveze iznose 7,6 mlrd. kuna ili 35,2% više te je u njima zaposleno 29.067 radnika, odnosno 15,2% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Prosječan broj zaposlenih na razini RH u blokiranim fizičkim osobama je 0,6 radnika.

Iz evidentiranih pokazatelja evidentno je da u blokiranim pravnim i fizičkim osoba u većem dijelu nema zaposlenih radnika. U gospodarstvu RH posluje gotovo 30% poduzetnika obveznika poreza na dobit koji nemaju zaposlenih. Suprotno ekonomskoj teoriji po kojoj nove vrijednosti stvaraju rad i kapital, u praksi imamo poduzetnika bez zaposlenih. Većina od njih ne posluje pozitivno, stvaraju gubitke i na njih otpada najveći dio nepodmirenih obveza.

U 2010. godini u gospodarstvu RH je 30.353 pravnih osoba bez zaposlenih, njih je 11.935 ostvarilo je dobit od 1,2 mlrd. kuna dok je 18.418 ostvarilo gubitke u visini od 4,9 mlrd. kuna, tako da je iskazan neto gubitak u visini od 3,7 mlrd. kuna. Poduzetnici bez zaposlenih sudjelovali su u 2010. godini u ukupnim rezultatima poduzetnika RH sa slijedećim udjelima: u broju poduzetnika s 31%, u ukupnom prihodu 1,8%, u dobiti razdoblja 4,4% te u gubicima s 16,5%.

Zbog nepodmirenih obveza znatniji dio poduzetnika bez zaposlenih bili su u blokadi više od 360 dana, svakako uz dosljedniju primjenu propisa o stečaju i likvidaciji značajno bi se smanjio broj tih poduzetnika, a samim time bi i ukupni rezultati poslovanja svih poduzetnika bili boji.

3.6. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvatljivih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni.

Gospodarski rast nije moguć ako su proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

Izvori podataka za statistiku robne razmjene s inozemstvom jesu jedinstvene carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku preuzima od Carinske uprave RH kontrolirane jedinstvene carinske deklaracije i dalje ih statistički obrađuje i objedinjuje poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a. U podatku o robnoj razmjeni s inozemstvom uključeni su izvoz i uvoz prema osnovi unutarnje i vanjske proizvodnje i to na bruto osnovi.

Statistika robne razmjene s inozemstvom obuhvaća svu robu koja se izvozi iz zemlje, odnosno uvozi u zemlju. Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme kad su poslovi zaključeni (fakturna vrijednost), koje se preuzimaju na osnovi isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunavaju se prema paritetu fob (franco brod), a uvozne prema paritetu cif (cijena sa osiguranjem i vozarinom).

OSTVARENI IZVOZ

Tablica br. 22

u tis.US dolara

R. br.	Područje	Godine					Index			
		1990.	2007.	2008.	2009.	2010.	07/90	08/07	09/08	10/09
1.	Republika Hrvatska	4.019.601	12.363.930	14.123.675	10.473.765	11.810.676	307,6	114,2	74,1	112,8
2.	Vukovarsko-srijemska županija	163.000	208.107	202.302	151.407	273.477	127,7	97,2	74,8	180,6
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) %	4,06	1,68	1,43	1,45	2,3	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

Napomena: Državni zavod za statistiku podatke o robnoj razmjeni za jedinice lokalne i regionalne samouprave objavljuje u eurima i kunama tako da su navedeni podaci radi mogućnosti usporedbe s prethodnim razdobljima rezultat konverzije KN u USD i postoji mogućnost minimalnih odstupanja

Prema izvoru Državnog zavoda za statistiku evidentno je da je izvoz RH u 2010. godini iznosio 11,8 mlrd. USD što predstavlja povećanje od 12,8% u odnosu na prethodnu godinu, istodobno u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 273,5 mil. USD što je 80,6% više u odnosu na 2009. godinu.

Navedeni najviši postotak rasta od svih jedinica regionalne samouprave u RH, doprinijela je novoregistrirana tvrtka s sjedištem u Vukovaru a koja svoju gospodarsku aktivnost obavlja van granica Županije te koja je ostvarila izvoz gotovo kao svi izvoznici u Vukovarsko – srijemskoj županiji zajedno.

OSTVARENI IZVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 23

u tis.US dolara

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indexi		
		2007.	2008.	2009.	2010.	08/07	09/08	10/09
A.	Vukovarsko-srijemska županija	208.107	202.302	151.407	273.477	97,2	74,8	180,6
B.	Gradovi	190.138	188.184	143.376	261.056	99,0	76,2	182,1
1.	Ilok	4.063	2.336	1.550	2.178	57,5	66,4	140,5
2.	Vinkovci	52.241	56.268	28.945	32.573	107,7	51,4	112,5

3.	Vukovar	21.218	22.959	15.104	137.615	108,2	65,8	911,1
4.	Županja	112.616	109.621	97.581	88.417	97,3	89,0	90,6
5.	Otok	27	-	196	273	-	-	139,3
C.	Općine	17.969	14.118	8.031	12.421	78,6	56,9	154,7
1.	Andrijaševci	145	25	8	18	17,4	32,9	225,0
2.	Babina Greda	-	-	-	48	-	-	-
3.	Bogdanovci	-	7	-	-	-	-	-
4.	Borovo	8	10	-	6	122,5	-	-
5.	Bošnjaci	1.711	550	-	-	32,1	-	-
6.	Cerna	1.613	2.238	1.938	2.945	138,8	86,6	152,0
7.	Drenovci	1.112	15	24	-	1,3	161,4	-
8.	Gradište	10	15	20	20	151,3	134,5	100,0
9.	Gunja	3.732	5.532	3.106	5.212	148,2	56,1	167,8
10.	Ivankovo	340	400	83	209	117,7	20,8	251,8
11.	Jarmina	-	-	-	-	-	-	-
12.	Markušica	-	-	-	8	-	-	-
13.	Lovas	861	-	150	-	-	-	-
14.	Negoslavci	-	-	-	-	-	-	-
15.	Nijemci	123	193	81	151	156,3	41,8	186,4
16.	Nuštar	139	128	40	99	91,6	31,4	247,5
17.	Privlaka	4	24	3	4	649,0	12,4	133,3
18.	Stari Jankovci	6.022	198	1.250	1.781	3,3	629,7	142,5
19.	Štitar	-	-	-	12	-	-	-
20.	Stari Mikanovci	690	975	498	639	141,3	51,1	128,3
21.	Tordinci	-	-	-	-	-	-	-
22.	Tovarnik	778	119	297	687	15,2	250,3	231,3
23.	Trpinja	67	32	185	73	47,8	576,6	39,4
22.	Vođinci	-	9	-	-	-	-	-
23.	Vrbanja	586	647	348	509	110,4	54,0	146,3

1) Index je veći od 999

0 Podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice

Izvor: Državni zavod za statistiku

Gradovi u Županiji su izvezli roba u vrijednosti 261,1 mil. USD što predstavlja 95,5% ukupnog izvoza Županije, dok su općine izvezle svega 12,4 mil. USD što je 4,5% ukupnog izvoza u Županiji. Od gradova, u posljednjih nekoliko godina, glede izvoza dominira grad Županja, s tim da je u 2010.godini, prije svega zahvaljujući poduzeću registriranom u Vukovaru a koje djelatnost obavlja izvan VSŽ, grad Vukovar ostvario najveći izvoz, a od općina Gunja.

OSTVARENI UVOZ

Tablica br. 24

u tis.US dolara

R. br.	Područje	Godine					Index			
		1990.	2007.	2008.	2009.	2010.	07/90	08/07	09/08	10/09
1.	Republika Hrvatska	5.187.854	25.838.828	30.726.987	21.202.637	20.067.005	498,1	118,9	69,0	94,6
2.	Vukovarsko-srijemska županija	134.000	230.056	291.297	269.211	189.451	171,7	126,6	92,4	70,4
3.	Učešće VSŽ u RH (2:1) u %	2,58	0,9	0,9	1,3	0,9	-	-	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

U 2010.godini u Vukovarsko – srijemskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 189,4 mil.USD što je za 29,6% manje u odnosu na prethodnu godinu te je udio uvoza Županije u uvozu RH 0,9%, istodobno u RH uvezeno je roba u iznosu od 20,1 mlrd.USD što je za 5,4% manje u odnosu na 2009. godinu.

OSTVARENI UVOZ PO GRADOVIMA I OPĆINAMA

Tablica br. 25

u tis.US dolara

Red. br.	Županija/gradovi i općine	Godine				Indexi		
		2007.	2008.	2009.	2010	08/07	09/08	10/09
A.	Vukovarsko-srijemska žup.	230.056	291.297	269.211	189.451	126,6	92,4	70,4
B.	GRADOVI	213.328	271.724	257.134	177.524	118,1	94,6	69,0
1.	Ilok	7.194	6.532	6.848	9.147	90,3	104,8	133,6
2.	Vinkovci	54.328	91.199	46.199	42.709	167,9	50,7	92,4
3.	Vukovar	109.303	112.712	171.513	88.754	103,1	152,2	51,7
4.	Županja	42.485	61.291	32.572	36.138	144,3	53,1	110,9
5.	Otok	18	17	2	776	98,0	13,7	388,0
C.	OPĆINE	16.728	19.568	12.077	11.927	117,0	61,7	98,8
1.	Andrijaševci	657	375	83	26	57,1	22,2	31,3
2.	Babina Greda	46	45	21	21	96,6	46,2	100,0
3.	Bogdanovci	593	830	5	3	139,9	0,7	60,0
4.	Borovo	116	16	21	95	13,8	134,0	452,4
5.	Bošnjaci	483	212	99	181	43,8	46,7	183,0
6.	Cerna	986	1.309	674	980	132,8	51,5	145,4
7.	Drenovci	2.668	397	319	260	15,7	80,2	81,5
8.	Gradište	324	453	276	280	139,9	61,0	101,4
9.	Gunja	2.977	6.890	3.429	4.850	231,5	49,8	141,4
10.	Ivankovo	787	369	125	91	46,9	33,9	72,8

11.	Jarmina	-	-	-	-	-	-	-
12.	Lovas	51	-	26	-	-	-	-
13.	Markušica	-	5	-	1	-	-	-
14.	Negoslavci	345	-	139	2	-	-	1,4
15.	Nijemci	340	1.137	44	60	334,1	3,8	136,4
16.	Nuštar	669	664	1.088	912	99,3	163,9	83,8
17.	Privlaka	127	144	29	28	113,5	19,8	96,6
18.	Stari Jankovci	81	135	65	63	167,6	48,4	96,9
19.	Štitar	-	-	-	8	-	-	-
20.	Stari Mikanovci	896	1.326	473	761	147,9	35,6	160,9
21.	Tompojevci	2	3	-	1	150,0	-	-
22.	Tordinci	315	86	241	52	27,3	279,8	21,6
23.	Tovarnik	53	22	61	16	40,9	280,7	26,2
24.	Trpinja	2.677	3.765	4.224	2.709	140,6	112,2	64,1
25.	Vođinci	992	-	-	-	-	-	-
26.	Vrbanja	546	1.363	635	527	249,8	46,6	83,0

Izvor: Državni zavod za statistiku

BILANCA VANJSKOTRGOVINSKE RAZMJENE

Tablica br. 26

u mil. US dolara

R. br.	Elementi	Republika Hrvatska					Vukovarsko-srijemska županija				
		1990.	2007.	2008.	2009.	2010.	1990.	2007.	2008.	2009.	2010.
1.	Izvoz	4.020	12.364	14.112	10.473	11.810	163	208	202	151	273
2.	Uvoz	5.188	25.839	30.728	21.202	20.067	134	230	291	269	189
3.	Bilanca	-1.168	-13.475	-16.616	-10.729	-8.257	+29	-22	-89	-118	84
4.	Pokrivenost uvoza izvozom	77,5	47,9	45,9	49,4	58,8	121,6	90,4	69,4	56,1	144,4

Izvor: Državni zavod za statistiku

Uspješnost uključivanja svakog gospodarstvenika, pa tako i onih Županije, u robnu razmjenu s inozemstvom mjeri se, pored ostvarene vrijednosti i profitabilnosti izvoza još i bilancom vanjskotrgovinske razmjene.

Razmatrajući bilancu vanjskotrgovinske razmjene, tj. uspješnost uključivanja VSŽ u ukupnu robnu razmjenu RH bilježimo povoljniji trend robne razmjene u Županiji u odnosu na RH (tabela br. 26). Naime, do 2008. godine Županija je u odnosu na RH imala znatno uspješniju vanjskotrgovinsku bilancu, nažalost u 2008. godini a poglavito u 2009. godini, prije svega, zbog manjeg izvoza velikih izvoznika u Županiji (drvooprerađivači, industrija građevinskog materijala, prehrambena industrija) u Županiji vidljivo je povećanje deficita vanjskotrgovinske bilance te je smanjena pokrivenost uvoza izvozom.

U 2009. godini deficit je iznosio 118,0 mil. USD odnosno 32,6% više u odnosu na 2008.godinu. Istodobno u RH u 2009. godini vidljivo je smanjenje deficita i to s 16,6 mlrd. USD iz 2008.godine na 10,7 mlrd. USD u 2009. godini.

Povećanje deficita Županije u vanjskotrgovinskoj razmjeni imalo je za posljedicu znatno manju pokrivenost uvoza izvozom te u 2009. godini iznosi svega 56,1%, a u razdoblju 2004. – 2008. ta pokrivenost u prosjeku bila gotovo 80%.

Za razliku od iskazanih deficita iz prijašnjih godina, Vukovarsko – srijemska županija u 2010.godini bilježi suficit u robnoj razmjeni od 84 mil.USD odnosno pokrivenost uvoza izvozom od 144,4 %, prije svega, zahvaljujući ranije već spomenutoj novoregistriranoj tvrtki u Vukovaru.

Na razini RH pokrivenost uvoza izvozom s obzirom na smanjenje deficita vanjskotrgovinske razmjene od 2008.godine raste i u 2010.godini iznosi 58,8%.

Što se tiče vanjskotrgovinske razmjene na razini RH svakako treba jačati administrativnu sposobnost institucija sustava kako bi se taj nepovoljan odnos promijenio u korist izvoza, prije svega, onih roba koje kvalitetom odskaču od uvezenih te na taj način ćemo jačati domaću proizvodnju, a i sačuvati radna mjesta.

U prvih 6 mjeseci 2011. godine u RH izvezeno je roba za 4,4 mlrd. EUR-a što je povećanje od 2,7% u odnosu na isto razdoblje protekle godine, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti 7,3 mlrd. EUR-a što je povećanje za 0,9% za isto promatrano razdoblje, dakle evidentna su pozitivnija kretanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni u odnosu na prethodne godine.

U istom razdoblju u Županiji je izvezeno roba u vrijednosti od 69,1 mil. EUR-a što je smanjenje od 50,9% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, istodobno uvezeno je roba u vrijednosti od 78,1 mil. EUR-a što je 22,1% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

3.7. Zaposlenost i nezaposlenost

Što se tiče zaposlenosti u Vukovarsko – srijemskoj županiji u 2010.godini, kao i u prvom polugodištu 2011. godine evidentno je da se prekida pozitivan trend prisutan od 2005 – 2008. godine kada je iz godine u godinu Županija bilježila kontinuirano povećanje zaposlenosti te smanjenje nezaposlenosti. Podaci o zaposlenosti sa stanjem 31.03. rezultat su obrade istraživanja koje provodi Državni zavod za statistiku, a provodi se jednom godišnjem sa stanjem 31.03. te se računa na temelju podataka istraživanja (obrazac RAD-1) i to za zaposlene u pravnim osobama. Podaci o zaposlenima u obrtima i djelatnostima u slobodnim profesijama prate se mjesečno i obrađuju na osnovu matične evidencije o aktivnim osiguranicima mirovinskog osiguranja.

Zaposleni su sve osobe koje su zasnovale radni odnos s poslodavcem na određeno ili neodređeno vrijeme, neovisno o duljini radnog vremena i vlasništvu poslovnog subjekta.

Podaci o broju zaposlenih u pravnim osobama koje imaju manje od 10 zaposlenih, a za koje Državni zavod za statistiku nije dobio izvještaj, baziraju se na procjenama broja zaposlenih.

STRUKTURA I BROJ ZAPOSLENIH NA PODRUČJU VUKOVARSKO-SRIJEMSKE ŽUPANIJE

Tabela br. 27

	D J E L A T N O S T	Broj zaposlenih			Index 2011/2010
		31.03.2009.	31.03.2010.	31.03.2011.	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.359	3.286	3.098	94,3
B	Rudarstvo i vađenje	71	74	69	93,2
C	Prerađivačka industrija	5.403	5.347	4.845	90,6
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	967	425	425	100,0
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	-	661	952	144,0
F	Građevinarstvo	3.005	3.421	2.568	75,1
G	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	4.689	4.349	4.016	92,3
H	Prijevoz i skladištenje	1.910	1.762	1.692	96,0
I	Djelatnost pružanja smještaja i pripreme obroka	283	407	314	77,1
J	Informacije i komunikacije	-	261	257	98,5
K	Financijske djelatnosti i djelatna osiguranja	443	429	323	75,3
L	Poslovanje nekretninama	749	57	47	82,4
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-	620	641	103,4
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	222	288	129,7
O	Javna uprava i obrana, obv.soc.osig.	4.644	4.467	4.425	99,0
P	Obrazovanje	3.729	3.864	3.918	101,4
Q	Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2.581	2.405	2.528	105,1
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	-	286	258	90,2
S	Ostale uslužne djelatnosti	977	147	164	111,5
	UKUPNO (PRAVNI SUBJEKTI)	32.810	32.490	30.828	94,9
	SEKTOR OBRTA (UKUPNO)	9.831	9.407	8.541	90,8
	S V E U K U P N O (administrativni izvori)	42.641	41.897	39.369	94,0

- **Nova Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti –NKD 2007.** (NN br. 58/07.) stupila je na snagu 01. siječnja 2008.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz tabele br. 27 razvidno je da je, sveukupno gledano 31.03. 2011. godine, u odnosu na isto razdoblje prethodne godine po ovom administrativnom izvoru došlo do smanjenja zaposlenosti od 6,0%. U pravnim subjektima zaposlenih je 5,1% manje u odnosu na prethodnu godinu, dok je u obrtu zaposlenih manje za 9,2%.

Premda se kao službeni i relevantni pokazatelji za praćenje određenih kretanja koriste isključivo statistički podaci, zbog sveobuhvatnijeg sagledavanja broja zaposlenih, u nastavku se daje i pregled broja osiguranih osoba koje imaju svojstvo aktivnog osiguranika prema evidenciji HZZO – Područni ured Vinkovci (tabela br. 28).

Ovaj administrativni izvor realno je najbliži ukupnom broju zaposlenih te je po istom sa 30.06.2011. godine došlo do povećanja osiguranih osoba od 2,66% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

BROJ ZAPOSLENIH – EVIDENCIJA HZZO

Tabela br. 28

	DJELATNOST	Stanje na dan 30.06.2009.	Stanje na dan 30.06.2010.	Stanje na dan 30.06.2011	Index 2011/2010
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.546	3.348	3.756	112,19
2.	Rudarstvo	5	1	2	200,00
3.	Prerađivačka industrija	5.983	5.512	5.690	103,23
4.	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	1.038	1.108	1.089	98,28
5.	Građevinarstvo	3.615	3.127	3.014	96,39
6.	Trgovina	6.408	6.022	6.147	102,08
7.	Ugostiteljstvo, smještaj	1.014	780	1.193	152,95
8.	Promet, skladište i veze	2.639	2.328	2.299	98,75
9.	Financijsko posredovanje	784	763	753	98,69
10.	Poslovanje nekretninama, stručne, znanstvene, tehničke i administrativne djelatnosti, informacije, komunikacije	1.646	2.396	2.402	100,25
11.	Javna uprava i obrana	5.618	5.831	5.939	101,85
12.	Obrazovanje	3.573	3.726	3.756	100,80
13.	Zdravstvena i soc. zaštita	2.662	2.580	2.768	107,29
14.	Ostale društ. socijalne i os.	1.323	1.195	1.188	99,41
15.	Članak 6. točka 6. (x1)	4.044	4.049	4.213	104,05
16.	Uposleni kod osobe iz točke 6.	7.544	6.390	6.117	95,73
17.	Ostalo	177	160	300	187,50
	UKUPNO	51.636	49.316	50.626	102,66

Izvor: Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Područni ured Vinkovci

x1 – osobe koje na području RH obavljaju gospodarsku djelatnost i osobe koje samostalno u obliku zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost

Nezaposlenim osobama smatraju se osobe koje zadovoljavaju kriterije iz odredaba Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (čl. 7 i čl. 11.) tj. osobe sposobne ili djelomično sposobne za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu te ako:

- ne ostvaruje mjesečni primitak odnosno dohodak od samostalne djelatnosti koja se povremeno obavlja prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od najvišeg iznosa novčane naknade utvrđene člankom 35. ovog Zakona
- nema registrirano trgovačko društvo, drugu pravnu osobu odnosno nema većinski dio u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
- nema registriran obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede ili šumarstva
- nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju
- nije korisnik mirovine, osim korisnika koji ostvaruje pravo na invalidsku mirovinu na temelju profesionalne nesposobnosti za rad
- nije redoviti učenik ili student
- aktivno traži posao i raspoloživ je za rad

NEZAPOSLENE OSOBE PO KVALIFIKACIJAMA

Tabela br. 29

GODINA	NKV	PKV	KV I VKV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
2000.	2.618	6.332	8.288	4.706	387	337	22.668
2001.	2.536	6.560	8.615	4.918	410	325	23.364
2002.	2.163	6.634	8.219	4.856	390	281	22.543
2003.	1.870	6.559	7.619	4.324	325	200	20.897

GODINA	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola za zanimanje do 3. godine i škola za KV i VKV	Srednja škola za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	Gimnazija	Viša škola I. stupanj fakulteta i viši stručni studij	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	Ukupno
2004.	890	5.321	9.065	3.782	501	326	277	20.162
2005.	825	5.207	8.352	3.819	477	304	276	19.260
2006.	810	5.021	7.605	3.783	490	304	267	18.280
2007.	809	5.227	6.613	3.691	461	341	269	17.411
2008.	729	4.875	6.206	3.700	435	367	276	16.588
2009.	709	5.305	6.748	4.132	479	453	363	18.189
2010.	714	5.373	7.314	4.540	507	567	475	19.490
31.07.2011.	649	4.805	6.415	4.061	469	525	513	17.437

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Vinkovci i Vukovar

Na kraju 2010.godine na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje evidentirano je 19.490 nezaposlenih osoba u Vukovarsko – srijemskoj županiji što je za 7,2% više u odnosu na 2009.godinu, dok se s 31.07.2011.godine bilježi 17.473 nezaposlenih osoba što predstavlja smanjenje nezaposlenosti za 1,3% u odnosu na isto razdoblje protekle godine. Istodobno, u RH je krajem 2010. godine zabilježeno 319.845 nezaposlenih osoba što je za 9,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Isto tako, krajem srpnja 2011. godine u RH je evidentirano 287.595 nezaposlenih osoba što je za 1,7% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

NEZAPOSLENOST U VUKOVARSKO – SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI U 2011.GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2010.GODINI

Tablica br. 30

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2011/2010 za isti period
1.	31.12.2010.	19.490	-	-
2.	Siječanj 2011.	20.315	Index 2/1 104,2	104,3
3.	Veljača 2011.	20.433	Index 3/2 100,6	102,8
4.	Ožujak 2011.	20.126	Index 4/3 98,5	100,6
5.	Travanj 2011.	18.720	Index 5/4 93,0	97,7
6.	Svibanj 2011.	18.008	Index 6/5 96,2	98,6
7.	Lipanj 2011	17.369	Index 7/6 96,4	97,2
8.	Srpanj 2011.	17.437	Index 8/7 100,4	98,7

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Napomena: u tabelernom pregledu je prikazano stanje nezaposlenosti za prvih 7 mjeseci 2011.godine kao i indexi kretanja broja nezaposlenih po mjesecima u 2011.godini te indexi usporedbe istih razdoblja u 2010. i 2011.godini

Nezaposlenost se u Vukovarsko – srijemskoj županiji u 2011. godini od mjeseca ožujka do srpnja kontinuirano smanjuje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Isto tako, ako usporedimo podatke o nezaposlenosti za 2011. i 2010. godinu po mjesecima uočiti ćemo da je u 2011.godini očito došlo do većeg broja zapošljavanja u sezonskim poslovima rezultat čega je smanjenje nezaposlenosti u odnosu na isti period protekle godine i to u prosjeku za oko 2 %.

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VINKOVCI

Tablica br. 31

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2011/2010 za isti period
1.	31.12.2010.	13.847	-	-
2.	Siječanj 2011.	14.398	Index 2/1 104,0	106,3
3.	Veljača 2011.	14.551	Index 3/2 101,1	104,7
4.	Ožujak 2011.	14.177	Index 4/3 97,4	101,2
5.	Travanj 2011.	13.433	Index 5/4 94,7	99,5
6.	Svibanj 2011.	12.917	Index 6/5 96,2	100,8
7.	Lipanj 2011	12.445	Index 7/6 96,3	98,5
8.	Srpanj 2011.	12.666	Index 8/7 101,8	100,7

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

NEZAPOSLENOST U PODRUČNOJ SLUŽBI VUKOVAR

Tablica br. 32

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2011/2010 za isti period
1.	31.12.2010.	5.643	-	-
2.	Siječanj 2011.	5.917	Index 2/1 104,9	99,6
3.	Veljača 2011.	5.882	Index 3/2 99,4	98,4
4.	Ožujak 2011.	5.649	Index 4/3 96,0	94,4
5.	Travanj 2011.	5.287	Index 5/4 93,6	93,4
6.	Svibanj 2011.	5.091	Index 6/5 96,3	93,3
7.	Lipanj 2011.	4.924	Index 7/6 96,7	93,9
8.	Srpanj 2011.	4.771	Index 8/7 96,9	93,6

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

U tabeli br. 31. je vidljivo kako se broj nezaposlenih u Područnoj službi Vinkovci u usporedbi s istim razdobljem protekle godine povećava, izuzev mjeseca travnja i lipnja kada je zabilježeno smanjenje nezaposlenosti.

Tako je krajem srpnja tekuće godine u PS Vinkovci evidentirano 12.666 nezaposlenih osoba, što je za 0,7% više nego u srpnju mjesecu 2010. godine.

U Područnoj službi Vukovar (Tabela br. 32) zabilježeno je kontinuirano smanjenje nezaposlenosti u 2011.godini a ohrabruje i činjenica da je u usporedbi s istim razdobljem 2010.godine došlo do smanjenja nezaposlenosti za usporedna razdoblja i to u prosjeku za oko 6 %.

Krajem srpnja 2011.godine u PS Vukovar zabilježeno je 4.771 nezaposlena osoba, što je za 6,4% manje u odnosu na isto razdoblje u 2010. godini.

NEZAPOSLENOST U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2011. GODINI I USPOREDBA S ISTIM PERIODOM U 2010. GODINI

Tablica br. 33

Red.br	Razdoblje	Broj nezaposlenih	Index	Index 2011/2010 za isti period
1.	31.12.2010.	319.845	-	-
2.	Siječanj 2011.	334.378	Index 2/1 104,5	108,0
3.	Veljača 2011.	336.411	Index 3/2 100,6	105,9
4.	Ožujak 2011.	330.130	Index 4/3 98,1	103,6
5.	Travanj 2011.	308.869	Index 5/4 93,6	100,1
6.	Svibanj 2011.	298.719	Index 6/5 96,7	100,8
7.	Lipanj 2011.	287.511	Index 7/6 96,2	100,6
8.	Srpanj 2011.	287.595.	Index 8/7 100,03	101,7

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Što se tiče stanja nezaposlenosti u RH za prvih 7 mjeseci 2011. godine, možemo konstatirati da je nezaposlenost, kao i u VSŽ, konstantno opadala od mjeseca ožujka pa sve do srpnja mjeseca kada se bilježi porast nezaposlenosti ali za razliku od pozitivnih trendova Županije, RH bilježi negativne trendove nezaposlenosti u odnosu na ista razdoblja 2010. godine.

Na razini RH nezaposlenost u mjesecu srpnju 2011. godine je porasla za 1,7% u odnosu na isti period protekle godine, dok je u VSŽ u istom promatranom razdoblju nezaposlenost smanjena za 1,3%.

4. OBRTNIŠTVO

Zakon o obrtu (NN br. 77/93, 90/96, 102/98, 64/01, 49/03, 68/07, 79/07) propisuje da je obrt samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 3. ovog Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i povlaštenih obrta obrtnik mora imati obrtnicu, a za obavljanje povlaštenih obrta mora imati i povlasticu. Sukladno Zakonu o obrtu (NN br. 49/03. – članak 10. i 12.) obrtnicu izdaje nadležni županijski ured na čijem području će biti sjedište obrta, a povlasticu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

Za konstatirati je da se broj obrtnika u Županiji, ako ga promatramo unazad nekoliko godina, uglavnom kreće oko 3.000 registriranih obrta.

Iz tabele je razvidno da je krajem 2010. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji registrirano 3.013 obrta što je za 1,1% manje u odnosu na isto razdoblje protekle godine, dok Županija zaključno sa 30.06.2011. godine broji 3.063 obrta što je za 2,2% više u odnosu na isto razdoblje protekle godine.

U tabeli br. 34 prikazano je kretanje broja obrtnika po registriranim tijelima (Vukovar, Vinkovci, Županja, Ilok, Otok) kao i po pojedinim općinama odnosno naseljima od 2008. - 2011. godine. Najviše obrtnika prema podacima od 30.06.2011.godine bilježi Ispostava Vinkovci i to 1.227 ili 40,1%, Vukovar broji 791 odnosno 25,8%, Županja 732 ili 23,9%, Otok 170 ili 5,5% te Ilok 143 obrta ili 4,7%.

KRETANJE BROJA OBRTNIKA

Tabela br. 34

GRAD - OPĆINA - NASELJE	31.12.2008	31.12.2009.	31.12.2010.	30.06.2011.
Vukovar	540	580	575	573
1. Vukovar	534	569	564	561
2. Sotin	6	6	6	7
3. Lipovača	5	5	5	5
Bogdanovci	22	22	22	21
1. Bogdanovci	8	8	8	9
2. Petrovci	10	10	10	8
3. Svinjarevci	4	4	4	4
Borovo	50	48	48	54
Lovas	12	12	12	13
1. Lovas	9	9	9	10
2. Opatovac	3	3	3	3

Negoslavci	10	10	10	12
Tompojevci	20	22	22	24
1. Berak	4	4	4	5
2. Bokšić	3	3	3	3
3. Čakovci	5	5	5	5
4. Grabovo	0	-	-	-
5. Mikluševci	5	5	5	5
6. Tompojevci	3	5	5	6
Tovarnik	35	37	37	37
1. Ilača	14	14	14	13
2. Tovarnik	21	23	23	24
Trpinja	64	59	59	57
1. Bobota	14	14	14	12
2. Bršadin	16	16	16	14
3. Čelije	1	1	1	-
4. Ludvinci	0	-	-	-
5. Pačetin	6	6	6	7
6. Trpinja	20	20	20	21
7. Vera	2	2	2	3
UKUPNO SJEDIŠTE VUKOVAR	753	790	785	791
ISPOSTAVA VINKOVCI				
Vinkovci	781	780	778	783
Andrijaševci	58	58	60	62
1. Andrijaševci	28	28	29	30
2. Rokovci	30	30	31	32
Ivankovo	123	123	115	113
1. Ivankovo	103	103	95	93
2. Prkovci	5	5	5	5
3. Retkovci	15	15	15	15
Jarmina	23	23	20	18
Markušica	20	20	19	18
1. Gaboš	7	7	6	6
2. Karadžičevo	2	2	2	3
3. Markušica	7	7	7	6
4. Ostrovo	4	4	4	3
5. Podrinje	0	-	-	-
Nuštar	74	73	73	75
1. Cerić	21	20	20	21
2. Marinci	3	3	3	4
3. Nuštar	50	50	50	50
Stari Jankovci	55	55	55	57
1. Novi Jankovci	12	12	12	11
2. Orolik	5	5	5	5
3. Slakovci	12	12	12	13
4. Srijemske Laze	1	1	1	1
5. Stari Jankovci	25	25	25	27
Stari Mikanovci	54	54	51	48
1. Novi Mikanovci	8	8	7	7
2. Stari Mikanovci	46	46	44	41
Tordinci	24	24	24	24
1. Antin	8	8	8	7
2. Korog	8	8	8	9

3. Mlaka Antinska	1	1	1	1
4. Tordinci	7	7	7	7
Vođinci	30	30	30	29
UKUPNO ISPOSTAVA VINKOVCI	1.242	1.240	1.225	1.227
ISPOSTAVA ŽUPANJA				
Županja	302	301	268	267
Štitar	23	23	22	23
Babina Greda	56	54	54	73
Bošnjaci	38	36	36	43
Cerna	76	75	75	81
1. Cerna	66	65	65	70
2. Šiškovci	10	10	10	11
Drenovci	57	57	57	77
1. Drenovci	34	34	34	52
2. Posavski Podgajci	9	9	9	8
3. Rajevo Selo	7	7	7	6
4. Račinovci	4	4	4	10
5. Đurići	3	3	3	1
Gradište	45	44	44	38
Gunja	67	67	67	57
Vrbanja	77	77	74	73
1. Soljani	18	18	18	18
2. Strošinci	10	10	7	6
3. Vrbanja	49	49	49	49
UKUPNO ISPOSTAVA ŽUPANJA	718	711	697	732
ISPOSTAVA ILOK				
1. Ilok	104	106	105	106
2. Bapska	18	18	18	18
3. Mohovo	5	4	4	6
4. Šarengrad	12	11	11	13
UKUPNO ISPOSTAVA ILOK	139	139	138	143
ISPOSTAVA OTOK	189	167	168	170
Otok	78	73	74	75
1. Komletinci	14	12	12	13
2. Otok	64	61	62	62
Privlaka	41	36	36	36
Nijemci	70	58	58	59
1. Apševci	1	1	1	1
2. Banovci	2	1	1	1
3. Donje Novo Selo	4	4	4	5
4. Đeletovci	10	9	9	9
5. Lipovac	14	10	10	9
6. Nijemci	30	26	26	26
7. Podgrađe	7	5	5	6
8. Vinkovački Banovci	2	2	2	2
UKUPNO ŽUPANIJA	3.041	3.047	3.013	3.063

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

Tabela br. 35 prikazuje obrtnike razvrstane po djelatnostima. Najzastupljeniji obrti su oni iz djelatnosti trgovine sa učešćem od 22,9%, zatim slijede proizvodne djelatnosti s učešćem od 22,2%, ugostiteljstvo 18,5%, uslužne djelatnosti 15,6%, graditeljstvo 12,6% te prijevoz 8,2%. U odnosu na prethodne godine, između ostalog zahvaljujući i županijskim mjerama, raste broj proizvodnih obrta na uštrb trgovine i ostalih.

U djelatnosti proizvodnje i nadalje je najzastupljenija djelatnost proizvodnje hrane s učešćem od 45,4% u ukupno registriranim proizvodnim djelatnostima.

OBRTNICI PO DJELATNOSTIMA

Tabela br. 35

R. Br.		VUKOVAR		VINKOVCI		ŽUPANJA		ILOK		OTOK		ŽUPANIJA	
		31.12. 2010.	30.06. 2011.	31.12. 2010.	30.06. 2011.	31.12. 2010.	30.06. 2011.	31.12. 2010.	30.06. 2011.	31.12. 2010.	30.06. 2011.	31.12. 2010.	30.06. 2011.
1.	Proizvodne djelatnosti	147	145	280	341	110	120	36	38	35	36	608	680
1.1	Prerada metala	28	26	46	44	31	28	2	3	6	6	113	107
1.2	Proizvodnja proizvoda od drva	17	16	49	40	18	22	2	2	9	11	95	91
1.3	Proizvodnja hrane	62	59	106	187	33	34	23	22	8	7	232	309
1.4	Proizvodnja plastičnih proizvoda	11	10	16	10	14	16	2	3	3	3	46	42
1.5	Proizvodnja nemetala	11	12	33	28	11	15	5	6	5	5	65	66
1.6	Proizvodnja odjevnih predmeta	18	22	30	32	3	5	2	2	4	4	57	65
2.	Uslužne djelatnosti	110	113	235	241	71	80	13	13	33	33	462	480
3.	Graditeljstvo	84	82	170	170	95	101	12	12	20	21	381	386
4.	Trgovina	178	179	228	188	231	241	55	58	35	35	727	701
5.	Ugostiteljstvo	193	198	202	198	128	127	15	15	28	28	566	566
6.	Prijevoz	73	74	110	89	62	63	7	7	17	17	269	250
7.	SVEUKUPNO	785	791	1.225	1.227	697	732	138	143	168	170	3.013	3.063

Izvor: Ured državne uprave, Služba za gospodarstvo i imovinsko pravne poslove Vukovar

6. ZAKLJUČNO

Svi podaci i pokazatelji iz prezentirane Informacije pokazuju da su gotovo na svim ključnim segmentima gospodarstva, nažalost, nastavljeni negativni trendovi koji su, prije svega, posljedica ekonomske krize budući je RH i u 2010. godini ostvarila negativnu stopu rasta BDP-a.

Gospodarski potencijali Županije čine dobru osnovu za razvoj i u tom pravcu potrebno je bolje valorizirati prirodne resurse, nažalost u Županiji, a što je razvidno iz Informacije, i nadalje prevladavaju proizvodi niže dodane vrijednosti i prevelik udio primarnog sektora na uštrb prerađivačke industrije i tercijarnog sektora.

Kao dodatna podrška gospodarstvu, prije svega malom i srednjem poduzetništvu, Županija je i u 2010. godini uspješno provodila program kreditiranja poduzetništva, potpomagala razvoj poduzetničkih zona te je dodatno osnažila razvojnu agenciju Hrast s osnovnom svrhom što boljeg iskorištavanja financijskih sredstava iz raspoloživih kako predpristupnih fondova tako i domaćih izvora financiranja. Isto tako s ciljem dodatnog jačanja gospodarstva, VSŽ je osnovala i klaster drvoprerađivača te klaster poljoprivrednih proizvođača.

U današnje vrijeme brzih promjena trajnost jednom stečenih znanja sve se više i brže skraćuje uvođenjem novih tehnologija, informatičkih vještina te, uvažavajući činjenicu da je znanje ključni čimbenik konkurentnosti i osnovni preduvjet održivog razvoja, Županija je s resornim ministarstvima, HUP-om, stručnjacima iz Europske komisije te relevantnim institucijama osiguravala poduzetnicima nastupe na brojnim seminarima, radionicama te drugim oblicima edukacije kako bi se što uspješnije pripremili za zahtjevne uvjete globalnog tržišta. Isto tako, Županija je prepoznala i potrebu za organiziranjem novih oblika cjeloživotnog učenja i prekvalifikacije za deficitarna znanja i vještine radno sposobnog stanovništva.

Uvažavajući činjenicu da je RH pred samim ulaskom u EU, a dobro je poznato kako EU podupire regionalni razvoj, RH je donijela Zakon o regionalnom razvoju te Strategiju regionalnog razvoja RH. Temeljem toga i Vukovarsko-srijemska županija je uskladila vlastitu razvojnu Strategiju za razdoblje 2011.-2013. kao temeljni dokument strateškog planiranja razvoja. Provedbom spomenute Strategije, kao i dodatnim jačanjem ljudskih potencijala, očekuje se da će, uz podršku ekonomske politike RH, doći do bržeg gospodarskog i svekolikog razvoja Županije čime će se stvoriti primjereniji uvjeti življenja na ovim prostorima.